

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Az Uj Kelet az egyetem-
és bányászati
Cikkeink uti
forrás megj
Kéziratokat
megőrzésük

Dr. Ramasetter Robert
Budapest
Disztér 11 e 8

KELET

CHT
PÜZEM
rdinand (a nagy hid
ej, Calea Traian 9.
ály felhagyása miatt
t raktarkészletét
gyári áron
at és kellekeket
k formálása, festése
szerűen és jutányo-
szóltatnak.

MUSOR

PEURÓPAI
május 9.
grammofón. 12.30: Hi-
ar. 17: Időjelzés, hi-
em. 19: Grammofón.
en hírek.
angv. 9.30: Hírek. —
etközi kiállításon. —
s, időjárás. 2.45: Hi-
45: Pontos időjelzés,
Novellák. 5.30: Hang-
os Benó műveiből fel-
a rádió. 7.50: Tár-
ngv. Utána: Pontos
hírek, majd cigány-
szzene.
sari hangv. Mendels-
ombe, Strauss, Lehár,
órakoztató zene.
Szórakoztató zene.
Poznan. 22.15: Cho-
a. 23: Táncczene.
n-, karének és zene-
vűvszene.
gorahangv.
t: Hegyek alján című
Szórakoztató zene.
Operettadók. — 22:
Szimf. zene.

rdetések

vartóleányok felvétel-
t: Butort, szőnyegel,
porcellánt. üveget.
gram Iancu 3.
anuláshoz egy part-
bécsi nő és kitűnő
tanit. Cimeket a ki-
SITES
unkáknak montirozá-
nyozását és javítá-
dó kiállítás. Somlyai
Maniu.
Oradea, Arad, Szat-
osokban felállítandó
ere garanciával ren-
adiana szénsavgyár.
5—40 év körüli izra-
Havi 20.000 lejes ál-
nyom egy Bukarest
sitűnően jövedelmező
Csakis komoly aján-
tnek „Gyógyszerész”
reáció biztosítva.
tatterem! Rendkívü-
lmees kiszolgálás. A
tást készítményeir
Cluj. Calea Rea-
gy két szoba konyha.
r. Paris (Papp ucca)
ő helyben, vagy vi-
ezetőnőnek, vagy a
íves megkereséseket
“jeligére a kiadóba.
lessn, szép portálos
zéchenyi tér 39. sz.

Váll a váll mellett

Irta: Dr. KERTÉSZ JENŐ,

az Országos Zsidó Párt kolozsmezei tagozatának elnöke

Hosszas és alapos tárgyalások, meg-
megakadó és újra felvett értekezések
végére tett Deus ex machinaként pon-
tot a villámgyorsan beütött politikai
krízis.

Különböző világszemlélet, sziszte-
matikus különbségek nem egykön-
nyen hidalhatók át, bármily önzetlen
és tárgyilagos is volt mindkét tárgyaló
fél. Kifelé úgy nézett ki, mintha
„cionista és nemicionista, vagy cionista
ellenes” lett volna a jelszó, a vita üt-
közje.

Pedig egyetlen kristályosodott fog-
almat kellett cizellálni, garanciákkal
körülbástyázni, anélkül, hogy a kü-
lönöző világnézetük érzékenységét
érintsük. Ugy kapásból egy pár té-
nyező:

A cionista lángoló meggyőződését,
a nemicionista ösztönszerű óvakodá-
sát, a közelmúltban asszimiláló — és
mily csodás sikerrel tette ezt — ma-
gyarság iránti őszinte érzést és — last
but not least — az ennek helyébe a
történelem léptette románságot, mind-
egyiket kielégítő fenomént kellett ki-
termelnünk. Dehogy is formulát, mert
az idők átszaladtak már az ily szava-
kon nyargaláson.

Egyetlen centripetális erő uralta e
sok tényezőt, a kisebbségi tudatra esz-
melés.

A cionista nyersen, kiformálatlan,
kissé kevés lelki tusa eredményében és
majdnem kihívóan szenvedélyesen
vállalta a régi birodalmak összeomlá-
sakor és ujak születésekor. Bennünket
— szerénytelenség ne essék, magamat
így centrumként mutatva — a törté-
nelmi aktus elmélyedésre, majd töp-
rengésre készítetett. Viaskodott a közel-
múlt — természeténél fogva is rózsá-
szinben — az egymásra torló jelen-
nel és majdnem egy évtized történel-
mének annyi és annyi meglepetése,
öntudat detronálása, legszentebb kin-
csünk: gyermekeinken át szívünkbe
lelkiismeretünkre mért zuhogó csapá-
sok, — a feltörekvő új középosztály
halálosan ható, tizezreinket érintő
nyomása, mindmegannyi apokaliptikus
hatás. És megdönthetetlen meggyőző-
dés mindkét táborban a kisebbségi lét
tudata.

Amint nem vádolhat bennünket a
mult, éppoly igaztalan a regáti asszi-
milánsok fájóan rideg és cinikus tá-
madása. És pláne az őszinte demokrata
román sajtó megtévesztésén át.

Nem szorulunk reá az állampolgári
kötelességek leckéjére, legyen is ily
pretenciója a hazafias érzésektől buzgó
mellét féltéglával verdeső fildermanis-
táknak. Mi teljesítjük kötelességünket,
mint egyének, mint tömegek minden
vonnatkozásban: termelünk, kivesszük

részünket a konszolidálásból, kultura
fejlesztésből, a törvények betartásából
és főleg a közteljesítésből. És ami
ezeken túl a hurrá-patriotizmusba csap
át, az csak elvált és nem egyesít.

Ennyit odaátra és még azt, hogy a
történelem présele ki meggyőződésünk
e gyémántját, mely történelem nem-

zetközi szerződésekben, iskolai tan-
könyvekben, végis végig megkülönböz-
tetett társadalmi helyzetekben nyilvá-
nul meg. Dehogy is nem látják ők ezt.

Mifelénk, befelé pedig azt, hogy
hálás szeretettel a multnak, rendithe-
tetlen hittel, akarni akarással a je-
lenben és a poklok minden ördögével
szemben is akarásával annak, hogy a
holnap szebb, szép, derűs legyen, lé-
pünk egymás mellé, váll a váll mellett.
Az egyenlőségért a kötelességekben és
jogokban, az egyenlő megélhetésért eb-

ben a nagy világvajudásban.

Tiszta fegyverekkel és nyílt sisak-
kal, ezt izenem odaát. Csak a közért
való érdeklődés és semmi egyéni, üz-
leti, családi érdeken, sőt még ennek
távoli gyanuja sem. Ezt izenem ma-
gunknak.

A holnap történései az igazat iga-
zolják.

Közülünk meg egy sem marad ki a
sorból.

Szervezkedésünk, fegyelmünk, er-
kölcünk mintaszerű legyen.

Megindult a bomlási folyamat a kartellen kívüli pártokban

Egyre több mandátumot nyer a libe- rális párt a kartelltárgyalások során

Hogyan hiúsultak meg a kartell-tárgyalások Lupu és a kormány kö-
zött. A kormány cáfolja a részleges kormánykrízisről szóló híreket

Bucuresti-Bukarest., május 9. (Az
Uj Kelet tudósítójától.) A politikai
pártok között állandóan folyó kartell-
tárgyalások mindinkább amellett tan-
uszkodnak, hogy a parlament gerincét
Duca liberális pártja fogja képezni.
A kisebbségi pártoknak a kormánnyal
megkezdett kartell-tárgyalásai egymás
után hiúsulnak meg és a kormány
mindazokat a mandátumokat, amelye-
ket a töredék-pártoknak juttatott
volna, a liberálisoknak ajánlotta fel.
Igy a liberálisok huznak hasznót ab-
ból is, hogy Bratianu George két és
félórás királyi kihallgatása után sem
váltotta meg álláspontját és önállóan
akar indulni a választásokon. Hasonló-
képpen a liberálisok malmára hajtja a
vizet Lupunak az az elhatározása, hogy
önállóan indul a választásokba. Ugy a
Bratianu George, mint Lupunak fenn-
tartott mandátumokat a liberálisok
kapják meg és így száz-százhusz libe-
rális mandátumra van kilátás a vá-
lasztások után.

A szombati nap eseményeiről alábbi
tudósításaink számolnak be:

Mi történt Lupu és a kormány között

Bucuresti-Bukarest, május 9. Dr.
Lupunak a kormánnyal kötött tárgya-
lásai megszakadtak és erről Lupu párt-
híveit hivatalosan is értesítette. Lupu
ma levelet is intézett Iorgához és közli
vele, hogy miért nem tudott meg-
egyezni a kormánnyal. Ugyanakkor azt
is bejelenti, hogy ezt manifesztumban
is az ország tudomására hozza.

Rendkívül érdekes részleteket közöl a
Lupta Lupunak a kormánnyal folytatott
tárgyalásairól. Ezek a részletek jellem-
zően világítanak rá arra, hogy a kormány
tagjai között mégsem honol az a teljes
harmonia, amelyről ma a Rador utján
hivatalos jelentés is közöl a kormány.
Jorga csütörtökön este érkezett Bukarest-
be Valeni de Munteből. Lupu felkereste a
miniszterelnököt és tudomására hozta,
hogy Argetoianuval folytatott tárgyalásai
nem vezettek sikerre. Jorga erre Mun-
teanu-Râmnic belügyi alminiszterhez uta-
sította Luput azzal, hogy a kartell-tár-
gyalások vezetésére nem Argetoianunak,
hanem Munteanu-Râmnicnak van meg-
bízása.

Lupu meg is jelent a belügyminiszte-
riumban, ahol kellemetlen meglepetésére
nem Munteanu-Râmnic, hanem ismét

Argetoianu fogadta. A belügyminiszter
tárgyalni kezdett Lupuval és a következő
két alternatívát állította fel:

Argetoianu ajánlatai

1. A kormány választási kartellét köt a
Lupu-féle parasztpárttal és felajánl husz
mandátumot.
 2. Köthet a párt kartell-megállapodást
is, de ugyanakkor Lupunak a kormányban
is kollaborálni kell Jorgával.
- Argetoianu mikor ezt az ajánlatot tette,
a következőket fűzte hozzá:
— Tudnia kell azonban, hogy a parla-
ment összeülése után módosítani fogjuk
a kamattörvényt.

„Argetoianunak nem volt mandátuma”

Lupu kijelentette Argetoianunak, hogy
nem fogadja el az ajánlatot és azonnal
Jorgához hajtatott, akinek előadta Arge-
toianu ajánlatát.

Jorga erre a következőket felelte:
— Egy pillanatig sem lehet szó kor-
mány-kollaborációról. Argetoianunak nem
is volt mandátuma arra, hogy ilyen aján-
latot tegyen.

Lupu tudomásul vette Jorga válaszát is
és klubhelyiségébe ment, ahol közlőle párt
híveivel, hogy a tárgyalások megszakad-
tak.

A Lupta által közölt eme híradás szen-
zációként hatott Bukarestben. Rámutat ez
az értesülés arra, hogy Argetoianu és
Jorga között nincs meg a legharmóniku-
sabb egyetértés a kormányban, másrészt
pedig az az első megbízható értesülés
arról, hogy a kormány valóban program-
jába vette a kamattörvény módosítását.
Lupu a szombati nap folyamán a kamat-
ellenes liga és Sfatul Negustoresc felé
orientálódott és kartell-tárgyalásokat kezd
az erdélyi Tineretul Taranesc-vel.

Anarchia a belügynél

Bucuresti-Bukarest, május 9. Ugyan-
csak a Lupta közli azt az érdekes hírt,
hogy a kormány a belügyminisztérium-
ban eddig még nem tapasztalt anarchiát
teremtett. Az ország belügyeit ezidő sze-
rint öt ember vezeti és pedig egy minisz-
ter, két alminiszter és három államtitkár.
Jorga ugyanis Soneriu ügyvédet, akit
nemrég pénzügyi államtitkárnak neve-
zett ki, a belügyminisztériumhoz helyezte
át. Igy a belügynél most a következő
miniszterek vannak: Argetoianu minisz-
ter, Hotescu és Munteanu-Râmnic al-
miniszterek, Soneriu, Coma és Cadere
államtitkárok.

Bucuresti-Bukarest, május 9. Bratianu
George pártjában az előre látható szaka-
dás bekövetkezett. Az új liberálisok na-
gyon rossznéven vették elnöküktől, hogy

nem engedett a király rábeszélésének és
nem vesz részt a kormány-kartellben.
Valeanu tábornok és Istrate Nicescu, akik
kétségtelenül a legmarkánsabb vezetői
voltak a pártnak, néhány párhívükkel
együtt megjelentek Jorgánál és jelentke-
tek a kormánylistán. Bratianu George
választási esélyei ezzel a minimálisra
zsugorodott.

A különböző pártokból való kivála-
sok egyébként egyre tartanak. Az
Adeverul közlése szerint ma a követ-
kezők jelentették be kilépésüket az
Averescu pártból: Mihail Sadoveanu,
Agarbiceanu esperes, Daianu esperes,
Octavian Prie volt kamarai elnök és
Sergiu Nita.

Legujabb értesülések szerint a vá-
rosi és falusi dolgozók blokkja is indul
a választásokon. Az ilfovi listavezető
Boris Stefanov, az életfogytiglani kény
szermunkára ítélt munkásvezér lesz.

Mandátumot kapnak az oroszok és a bolgárok

Bucuresti-Bukarest, május 9. A kor-
mány tárgyalásokat folytatott a besza-
rábiai oroszok, a bukovinai ukránok és a
dobrudzsai bulgárok egy-egy képvisé-
selőjével, akikkel meg is egyeztek. A
német pártot illetőleg a tárgyalások
még folyamatban vannak és rövidesen
befejeződnek. Petrovici volt közokta-
tásügyi minisztert a kormány a jasi
lista élén jelöli. Cantacuzino profesz-
szor, aki eredetileg jelölve volt, Pet-
rovici javára visszavonult.

Megjelentek a Zsidó Párt plakátjai

Bucuresti-Bukarest, május 9. A
Zsidó Párt manifesztumát kiragasz-
tották a főváros uccáin. A manifeszt-
tumot dr. Stern Adolf, A. L. Zissu és
dr. Fischer Tivadar írták alá.

A Dimineata ma újra támadást intéz
a Zsidó Párt ellen. Az UER által su-
galmazott cikk azt közli, hogy a Zsidó
Párt a szenátorválasztásokra kartell-
tárgyalásokat kezdett a kormánnyal,
de a kormány az ajánlatot visszautasi-
totta. A Zsidó Párt elnökségétől nyert
értesüléseink szerint ez a hír nem felel
meg a valóságnak. Zissu, a párt egyik
előharcosa, aki Argetoianunak szemé-
lyes jóbarátja, kapott hasonló ajánla-
tot a belügyminisztertől, de a pártveze-
zetőség az ajánlattal még nem foglal-
kozott.

Jeruzsálem és Tel-Aviv

Egy budapesti újságírótól-lából származik az alábbi színes, apróbb elfogultságoktól tarkított cikk.

Telefónon nem tudtam beszélni a zsidó egyetemmel. Husvét első napja van, egy lélek sincs az épületben, mindenki ünnepel. Hol találok meg doktor Fekete Mihályt, aki a matematika magántanára volt a magyar egyetem és most a jeruzsálemi egyetem tudós tanára?

A cionista propagandairóda utasítanak. Itt fel is írja azonnal egy előzetes fiatalember a címét. A keze balról jobbra vigan fut a papíron és a legnagyobb megrökönyödésemre egy héber betűkkel teleírott papírost nyújt át a munka végén.

— Tessék, itt a cím.
— Bocsanatot, de ezt én nem tudom elolvasni...

Mosolyog.
Nem baj kérem, a sofför majd elolvassa.

— És a kocsi pár perces ut után meg is áll a vandonatuj villa előtt, ahol Fekete professzor lakik.

Amíg ideértünk, Jeruzsálem új főuccáján, amelyet valóságban a házak között vágta, balról öreg, földbe-süllyedt házak, jobbról pedig remek kőpaloták szegélyezték a széles, aszfaltos utat. Jobbról az új város ágaskodik, amelyet beton és faragottkő épületei jellemeznek legjobban, balról pedig az öreg város mond bucsut a multnak, amely még nem ismerte a betonkeverő gépet.

Ez a villa is most készült. Még friss az ajtón a festék, két hete hurcolkodott be az első emeletre és itt lakik két fiával Fekete tanár ur.

Karesi és Pista. Két szép gyerek, az apjuk Pesten volt tanár, a világ tudósi ismerik nevét és most az egyik fia itt jár a hatodik gimnáziumba, a másik meg a negyedik elemibe, héber iskolába mind a kettő. De azért édes, tisztamenti izzel mondják a jóestét.

Persze a tanár ur Pestről kérdezősködi, én meg Jeruzsálemtől.

— Nézzétek meg Tel-Avivet — mondja — a tengerparton, Jaffa mellett, a zsidó várost... tiz év alatt épült... és a tiz év alatt a homokra egy modern várost építettek a szorgalmas kezek...

Es Weisz ur, az egyetlen magyarországi idegenvezető Jeruzsálemben, el is indul velünk délután Tel-Aviv felé. Az autó vágat lefelé a remek szepertin uton. Nyolcszáz métert kell leereszkedni a tengerig. Tiz pernyi rohanás után megállunk egy kis fehér ház előtt. Es Weisz ur hangosan kiabálni kezd.

— Horvát bácsi! Horvát bácsi! Nem értem a dolgot.

A kiabálásra kijön a házból egy le-sültképű, szép öregember és ránköszönt:

— Adjon az Isten szerencsés jóestét...

Es végtelenül megörül a magyar vendégnek.

— Ez itt Moza — mondja a cicerónénk — zsidó kolónia...

— Es Horvát bácsi?

— Neki van itt a legszebb tyukfarmja, kérem...

Es Horvát bácsi lassan beszélni kezd:

— Tiz évvel ezelőtt jöttem ki... akkor ötvenhárom éves voltam... a MÁV igazgatóságának szolgáltam... és

huszonötévi szolgálat után kitétek, kérem...

— Miért? — kérdem.
Ujra von egyet a vállán:

— Nem voltam méltó az állásra, azt mondták, kérem... tetszik tudni, al-tiszt voltam... mit csináljak... élni kellett valamiből, kijöttem... két bankhivatalnok fiammal... az egyik ma első segéd egy nagy lakatosárugyárban... a másik itt dolgozik velem a tyukfarmon...

Es már invitál is befelé a szép, tiszta házba.

A kertben rettenetes csiripolás fogad. A dróttal szegett baromfiudvarban százával vitatkoznak a kiscsirkék. Es a kottlók, mint a basszus a szoprán felett, el-erikkantják magukat a friss zöldített lehelő falusi levegőben.

— Most már egy kicsit félre is tettem — mondja a hatvanhárom éves öreg, aki új életet kezdett a világ tulsó sarkában, miután a régi nagy állásra „méltatlan-nak“ nyilvánítták.

Mit csinált, mit nem csinált Horvát bácsi, ne keressük. Fekete tanár ur matematikát tanít, Horvát bácsi tyukokat nevel, az élet megy, forog a világ.

Vágtat az autó a szepertinon. Mint az édes illat a párizsi nagy bulváron, a mikor az ember a parfümgyárak üzletei-elé ér, úgy száll felénk a narancsföldek hódító jöszaga, ahogy lefelé haladunk a hegyoldalon.

— Ez itt a Mikveh Izrael... — magyarázza Weisz ur — itt tanul minden évben ötszáz zsidó fiatalember földművelést...

A hatvanöt kilométeres utat eszi a remek amerikai kocsi. Átszaladunk egy nagy arab városon, Romlehek hívják. Felvillanó képekben egy kis bazár, pár kávéház, néhány cipőpuccoló és aztán már a hegyoldalban van, messze-messze a tetőnküli város, mert mind olyan, mint-ha egy óriási, jökdévbén tréfából, minden házról leszelelte volna egy nagy késsel a fedeleket.

Alig egy óras ut után elérkeztünk Tel-Aviv határába. Jobbra Jaffa, a kikötő-város és az ucca tulsó oldalán a vele össze-épült Tel-Aviv. En most nem a propa-gandairat számait és adatait mondom,

csak azt, amit a két szememmel láttam.

Az első impresszió: csalódás. A fotogra-fiák és a büszkeség olyan remeknek festik Tel-Avivot, hogy amit kapunk, az csak csalódás lehet. Ha azt vesszük, hogy tiz év előtt itt csak homok volt a tengerparton és ma villamos jár és aszfalt van és emeletes házak, akkor való-ban remek példája a város az emberi akarathoz és energiához.

De ennél igazán nem több. Valahogy a stílus hiányzik ebből a városból, ami tiz év alatt született. Az egyik ház hajót utánoz, a másik egy skót kastély és a héber opera modern, kubista sikkokkal határolt homlokzatát is elrontják a két-oldali vad-zöldre mázolt primitív erkélyek.

Valami nyugtalan kavargás az egész város. Ha leszednők a falakról a héber cégtáblákat és uccaneveket, akkor Hollan-diában vagy Németországban is állhatna ez a negyvenezres város, amelynek minden lakosa, vezetője, rendőre, katonája, postása, baktere, uccaseprője zsidó.

Lenn a tengerparton egy új szálló. Ez szép, modern épület. Szemben vele már egy kis, izléstelen vidéki házacskó áll félszeg félemeletével, mint egy rossz ka-lappal és rajta a felírás, hogy ez a kaszinó.

Herzl Tivadar nevét viseli a legöregebb ucca, a Herzl strasse itt van a Herzlia, a zsidó gimnázium.

A legszebb ucca, amelyet kertes házak határolnak, Roschildról neveztek el.

Rotschildról, aki — itt hallottam Tel-Avivban — a régi sok ajándék után most új zsidó kolóniát alapított Tel-Aviv határában.

— Harmincezer hold földet vásárolt — mondja a cicerónénk — és kiosztotta a szegény zsidók között. Mindenki négy hold földet és rajta egy lakóházat kapott. Es egy tehenet és egy tucát csirkét és minden szerszámot, ami a föld megmun-kálására kell. Es butort és felszerelést a házhoz. Három holdat narancssal kell be-ültetnie, a negyediket vagy hüvelyessel, vagy gabonafélével. Es mindaddig, míg az első termés meg nem érik, valósággal eltartják a kolóniák az új letelepülőt. A föld árát csak ilencven év után kell le-törleszteni, de akkor is a közösség pénz-tárába folyik be a törlesztés és a pénzen új földet vásárolnak...

Most megy le a nap a horizonton. Szemben, a tengerparton Jaffa öreg házai fürdenek a piros fényben és a kikötőben vad bődüléssel felszedi a horgonyát egy utrainduló hajó.

A nemzetközi nőliga a hontalanokért

Jelentkezzenek a hontalanok

Genf, május 9. A Genfben székelő nemzetközi nőliga a következő felhívást intézte az Európában élő hontalanokhoz: „A békeért és munkáért dolgozó nemzetközi nőliga abban az igyekezetében, hogy enyhítse a háború és a háborút követő idők szenvedéseit, feladatul tűzte ki, hogy azoknak érdekében is dolgozni fog, akik a békeszerződésben leszögeezett területi változások következtében állampolgárságuk tekintetében súlyos helyzet-be kerültek. Csak az illetékes államok kölcsönös megértése tud ebben a tekintet-

ben segíteni. A liga szükségesnek tartja a Népszövetséggel karöltve a hontalanok javát előmozdítani és ebből a célból bizottságot jelölt ki azzal a feladattal, hogy gyűjtse össze az államnélküliségre vonatkozó adatokat. A liga felhívja tehát mind-azokat, akiknek nehézségeik vannak állampolgársági ügyekben, különösen pedig az államnélküliség, hogy ügyüket hozzák a liga tudomására. Cím: Ligue Internationale des Femmes pour la Paix et la Liberté, Genève 12. rue de Vieux Collège“.

Revízió alá veszik a katonai szolgálat alól mentesített rabbik helyzetét

Bucuresti-Bukarest, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásügyi minisztérium ma feltűnéstkelő rendeletet bocsátott ki, amelyben a rabbik katonamentességének revízióját rendeli el. A rendelet megállapítja, hogy a rabbik a katonakötelezettség ügyében nem tettek eleget a regulamentben meghatározott előírásoknak és ezért elrendeli az összes rabbik katonai helyzetének felülvizsgálását. A rendelet azokra a rabbikra vonat-

kozik, akik nem tettek eleget a régi sorozási törvény 16. és az új törvény 40. paragrafusába foglalt rendelkezéseknek.

Ebből a célból a minisztérium bizottságot létesített, amely előtt sorra meg kell jelenjenek mindazok a rabbik, akiknek katonai felmentésre joguk van. Csak azok a rabbik jönnek számításba, akik 1922 óta vannak szerződésben hitközségeknél és akik nem tették le a vizsgát a kultusz-ügyi minisztériumban. Ezt a vizsgát ju-

nus 8-i kezdettel tartják meg.

Minden fenti kategóriába tartozó rabbi a kultuszügyi minisztériumhoz kell, hogy beküldje a következő aktákat:

1. Születési bizonyítvány. 2. Bizonyítványt arról, hogy három éven keresztül az ország területén rabbiképző kurzust hallgatott. 3. Román állampolgársági bizonyítványt. 4. Erkölcsei bizonyítvány. 5. A primária, vagy a rendőrség által kiadott bizonyítvány, amely igazolja, hogy a rabbi mikor volt első ízben alkalmazva a hitközségnél és a minisztérium mikor vette tudomásul a szerződését.

A rendelet hangsúlyozza, hogy azok a rabbik, akik május 25-ig nem terjesztik elő aktáikat a minisztériumhoz, nem jelenhetnek meg a bizottság előtt, az a rabbi pedig, aki a vizsgán nem szerepel ki-elégítően, elveszti szerződését és azonnal köteles bevonulni.

IROK - IRÁSOK

Fritz Ohle: Az ismeretlen Saharában

(Dante kiadás.) A világgazdaság három legegységesebb feladata: Szibéria, Mezopotámia és a Szahara rekultiválása, hasznosítása, emberek számára lakhatóvá tétele. A Szahara nyugati részét nevezik Tuat-nak: hatalmas földrészt ez, amelybe európai ember még nem tette a lábát. Homok-sivatag helyett óriási mocsarak, olyan nagyok, mint egy-egy európai nagyhatalom országa, ismeretlen ösnepek, retentő vulkánok vannak itt, amikről a Föld egyetlen térképe sem tud még. Ezen a vadonon keresztül akar egy nemzetközi társaság vasutat építeni s a társaság megbízásából Ohle, a geográfus és geológus, beutazta ezt az ismeretlen világot, hogy utvonalat trasszírozzon a leendő vasut számára. Sokézer éves kulturák nyomaira bukkant itt a szerző, amelyek Afrika déli része felől hatoltak észak felé s ma már csak megfelfedhetetlen szikla-feliratokban élnek. Mérges mocsarak párái közt pusztulnak el expedíciója emberei, azután rabló arab sejkekkel való szüntelen harcok között nyomul előre, rabszol-gakereskedőkkel gyűlik meg a baja, saját néger kísérei között lázadás üt ki. Egy kapzsi kaffer szultánnal akad élet-veszélyes kalandja: emberevő törzsnépek közé vetődik s végül a Szahara közepén egy hirtelen kitörő vulkán pusztítja el karavánja nagy részét. Ritkán ért meg utazó ennyi veszedelmet. — Ohle bátor uttörője a fehér ember kulturájának.

Richard Halliburton: Úres zsebbel a világ körül. (Dante kiadás.) A princeptoni egyetemen itt az év vége. Előkelő amerikai családok fiai végzik itt tanulmányukat. Halliburton is gazdag fiu, de unja a money-making szürke hétköznapját: fiatal, romantikus lelke tele van esodavárással, világgá akar menni. Szülei természetesen elsőosztályú Cook-jeggyel küldenek a világkörüli utra: de ez nem felel meg a fiu izlésének. Nem Baedeker-utazásra vágyik. Ezért megszököik a szülői háztól. Egész felszerelése egy zsebkés egy fényképezőgép, egy fegyver és egy nagy adag esufondáros, fiatalos jökevény. Barátainak megfogadja, hogy hazulról nem fog pénzt kérni s ami pénzre mégis szüksége lesz, azt cikkirással fogja megkeresni. Így vág neki előbb Európának aztán Ázsiának, hogy végül Kelet-Ázsián keresztül hazakerüljön. Ez így egyszerre-n hangzik. De igen komplikálttá válik, mihelyt az ember azt olvassa, hogy Halliburton éjfélfkor mászik fel frissen szerzett francia sweet-heartjával az Eiffelre, hogy Gibraltárban börtönbe kerül, mert az angolok legfelfeltettebb hadi-titkait fényképezi le az ór háta mögött, hogy a Nilus mentén nem szállodában, hanem pont a Cheops-piramis tetején alszik, hogy sikerül magát Ladakba, a titkos szent városba becsempésznie, ahol Buddha megtestesült utódjával, egy négy éves papkírályal játszik a földön, hogy Kinában tengeri rablók fosztják ki s főleg, hogy mindenütt a vasutakon sikerül első osztályú hálókocsiban utaznia anélkül, hogy valaha egy krajcárt is költené vonatra. És mindez nem mese: pontosan baszámolnak viselt dolgairol a könyvéhez mellékelt fényképek.

Richard Halliburton: Úres zsebbel a világ körül. (Dante kiadás.) A princeptoni egyetemen itt az év vége. Előkelő amerikai családok fiai végzik itt tanulmányukat. Halliburton is gazdag fiu, de unja a money-making szürke hétköznapját: fiatal, romantikus lelke tele van esodavárással, világgá akar menni. Szülei természetesen elsőosztályú Cook-jeggyel küldenek a világkörüli utra: de ez nem felel meg a fiu izlésének. Nem Baedeker-utazásra vágyik. Ezért megszököik a szülői háztól. Egész felszerelése egy zsebkés egy fényképezőgép, egy fegyver és egy nagy adag esufondáros, fiatalos jökevény. Barátainak megfogadja, hogy hazulról nem fog pénzt kérni s ami pénzre mégis szüksége lesz, azt cikkirással fogja megkeresni. Így vág neki előbb Európának aztán Ázsiának, hogy végül Kelet-Ázsián keresztül hazakerüljön. Ez így egyszerre-n hangzik. De igen komplikálttá válik, mihelyt az ember azt olvassa, hogy Halliburton éjfélfkor mászik fel frissen szerzett francia sweet-heartjával az Eiffelre, hogy Gibraltárban börtönbe kerül, mert az angolok legfelfeltettebb hadi-titkait fényképezi le az ór háta mögött, hogy a Nilus mentén nem szállodában, hanem pont a Cheops-piramis tetején alszik, hogy sikerül magát Ladakba, a titkos szent városba becsempésznie, ahol Buddha megtestesült utódjával, egy négy éves papkírályal játszik a földön, hogy Kinában tengeri rablók fosztják ki s főleg, hogy mindenütt a vasutakon sikerül első osztályú hálókocsiban utaznia anélkül, hogy valaha egy krajcárt is költené vonatra. És mindez nem mese: pontosan baszámolnak viselt dolgairol a könyvéhez mellékelt fényképek.

Richard Halliburton: Úres zsebbel a világ körül. (Dante kiadás.) A princeptoni egyetemen itt az év vége. Előkelő amerikai családok fiai végzik itt tanulmányukat. Halliburton is gazdag fiu, de unja a money-making szürke hétköznapját: fiatal, romantikus lelke tele van esodavárással, világgá akar menni. Szülei természetesen elsőosztályú Cook-jeggyel küldenek a világkörüli utra: de ez nem felel meg a fiu izlésének. Nem Baedeker-utazásra vágyik. Ezért megszököik a szülői háztól. Egész felszerelése egy zsebkés egy fényképezőgép, egy fegyver és egy nagy adag esufondáros, fiatalos jökevény. Barátainak megfogadja, hogy hazulról nem fog pénzt kérni s ami pénzre mégis szüksége lesz, azt cikkirással fogja megkeresni. Így vág neki előbb Európának aztán Ázsiának, hogy végül Kelet-Ázsián keresztül hazakerüljön. Ez így egyszerre-n hangzik. De igen komplikálttá válik, mihelyt az ember azt olvassa, hogy Halliburton éjfélfkor mászik fel frissen szerzett francia sweet-heartjával az Eiffelre, hogy Gibraltárban börtönbe kerül, mert az angolok legfelfeltettebb hadi-titkait fényképezi le az ór háta mögött, hogy a Nilus mentén nem szállodában, hanem pont a Cheops-piramis tetején alszik, hogy sikerül magát Ladakba, a titkos szent városba becsempésznie, ahol Buddha megtestesült utódjával, egy négy éves papkírályal játszik a földön, hogy Kinában tengeri rablók fosztják ki s főleg, hogy mindenütt a vasutakon sikerül első osztályú hálókocsiban utaznia anélkül, hogy valaha egy krajcárt is költené vonatra. És mindez nem mese: pontosan baszámolnak viselt dolgairol a könyvéhez mellékelt fényképek.

Richard Halliburton: Úres zsebbel a világ körül. (Dante kiadás.) A princeptoni egyetemen itt az év vége. Előkelő amerikai családok fiai végzik itt tanulmányukat. Halliburton is gazdag fiu, de unja a money-making szürke hétköznapját: fiatal, romantikus lelke tele van esodavárással, világgá akar menni. Szülei természetesen elsőosztályú Cook-jeggyel küldenek a világkörüli utra: de ez nem felel meg a fiu izlésének. Nem Baedeker-utazásra vágyik. Ezért megszököik a szülői háztól. Egész felszerelése egy zsebkés egy fényképezőgép, egy fegyver és egy nagy adag esufondáros, fiatalos jökevény. Barátainak megfogadja, hogy hazulról nem fog pénzt kérni s ami pénzre mégis szüksége lesz, azt cikkirással fogja megkeresni. Így vág neki előbb Európának aztán Ázsiának, hogy végül Kelet-Ázsián keresztül hazakerüljön. Ez így egyszerre-n hangzik. De igen komplikálttá válik, mihelyt az ember azt olvassa, hogy Halliburton éjfélfkor mászik fel frissen szerzett francia sweet-heartjával az Eiffelre, hogy Gibraltárban börtönbe kerül, mert az angolok legfelfeltettebb hadi-titkait fényképezi le az ór háta mögött, hogy a Nilus mentén nem szállodában, hanem pont a Cheops-piramis tetején alszik, hogy sikerül magát Ladakba, a titkos szent városba becsempésznie, ahol Buddha megtestesült utódjával, egy négy éves papkírályal játszik a földön, hogy Kinában tengeri rablók fosztják ki s főleg, hogy mindenütt a vasutakon sikerül első osztályú hálókocsiban utaznia anélkül, hogy valaha egy krajcárt is költené vonatra. És mindez nem mese: pontosan baszámolnak viselt dolgairol a könyvéhez mellékelt fényképek.

Richard Halliburton: Úres zsebbel a világ körül. (Dante kiadás.) A princeptoni egyetemen itt az év vége. Előkelő amerikai családok fiai végzik itt tanulmányukat. Halliburton is gazdag fiu, de unja a money-making szürke hétköznapját: fiatal, romantikus lelke tele van esodavárással, világgá akar menni. Szülei természetesen elsőosztályú Cook-jeggyel küldenek a világkörüli utra: de ez nem felel meg a fiu izlésének. Nem Baedeker-utazásra vágyik. Ezért megszököik a szülői háztól. Egész felszerelése egy zsebkés egy fényképezőgép, egy fegyver és egy nagy adag esufondáros, fiatalos jökevény. Barátainak megfogadja, hogy hazulról nem fog pénzt kérni s ami pénzre mégis szüksége lesz, azt cikkirással fogja megkeresni. Így vág neki előbb Európának aztán Ázsiának, hogy végül Kelet-Ázsián keresztül hazakerüljön. Ez így egyszerre-n hangzik. De igen komplikálttá válik, mihelyt az ember azt olvassa, hogy Halliburton éjfélfkor mászik fel frissen szerzett francia sweet-heartjával az Eiffelre, hogy Gibraltárban börtönbe kerül, mert az angolok legfelfeltettebb hadi-titkait fényképezi le az ór háta mögött, hogy a Nilus mentén nem szállodában, hanem pont a Cheops-piramis tetején alszik, hogy sikerül magát Ladakba, a titkos szent városba becsempésznie, ahol Buddha megtestesült utódjával, egy négy éves papkírályal játszik a földön, hogy Kinában tengeri rablók fosztják ki s főleg, hogy mindenütt a vasutakon sikerül első osztályú hálókocsiban utaznia anélkül, hogy valaha egy krajcárt is költené vonatra. És mindez nem mese: pontosan baszámolnak viselt dolgairol a könyvéhez mellékelt fényképek.

Sorra a Zsidó

Temesvár, Arad

Timisoara-Temes Kelet tudósítójától Párt megalakulása ban osztatlan lelke-dély különböző vá-nak meg a Zsidó P és az alakuló gyű-lekesezés és a zsi-lának a gyűléseken dennél jobban a Zsidó Párt megal-óta várt szüksége város zsidóságána Zsidó Párt megyei-gyűlésén. A zsidó-nek jelenlétében totta meg a látoga első szónoka dr. N. N. Sz. társelnöke.

Dr. Nobel Sándorban ismertette a zászlóbontásának tette azokat az o-hatatlanná tették-lását. Beszédében lönböző rétegeinek a nevében. a-lakozzanak le a Zs-ritsék az összes szervezetre, mely vonalon, egy pol-téren legmúltóbb

A nemz-közása

Dr. Braun Sándor ság csatlakozását résztvevői előtt. P-Sándor, hogy nirték zsidó és zsi-gazdasági és polit-magfelelő parlan-választását kell el-szólalt még fel, m-gulában Rothbar-meg a temesmegi Rothbart Jakob s-nyulozta, hogy a gazdasági érdekek kedelem érdekeit védeni.

A gyűlés ezután különböző bizotts-Alelnökök dr. Nol-Sámuel, főtítkártási bizottság elnö-titkára Reitter E-hajtóbizottság tag-Kasztriner Sámue-Goldstein Rezső-Echt Bertalan, Ö

Arad, május 9. megmozdulás oly-zott, mint az ors-tagozatának meg-sága meleg szim-észes zsidó párt-nemcionista zsid-retegek felvonul-Zsidó Párt aradi-történet meg Ara-csoportokba tago-kurrens csoport a zsidóságnak Frenetikus ünne-közönség iltői Ad-lyében az aradi-közkedvelt alakj-tagozat élére.

Ünn

A gyűlést Ad-akit szólásra em-lésben részesitet-san ismertette a-körülményeit, m-retegek képvisé-hogy fejték ki-dát a párt érde-Jenő érdekesen megalakításának Dániel a nemci-vallást a Zsidó-Scharpstein Jak-nevében jelente-Zsidó Párthoz. 6-órás beszédben-ság népi jogait keresztül érvény-Ezután a vál-közgyűlés. Elnő-közpette iltői-meg, alelnöknek

A MEM BERETVAKREM ELŐNYEI
BŐSÉGES HAB-KIMÉLI A PENGÉT HIGIENIKUS, — GAZDASÁGOS
HOVEN KIVADARAB KAPITÓ AZ ÖSSZEK SZAKULETEKBE
PRÓBÁLJA KI, HOGY MEGGYŐZŐDHESEN VÉTEKÉPVÉLET: M. MARGULIUS BUCURESTI, SMARDANÁ

KARZAT 10 lej | **SZINKÖR MOZGÓ** | **FÖLDSZINT 20 lej**
a legolcsóbb hangos premiérmozgó

Ma utóljára
BOLDOG NAPOK
nagy revüfilm 50 gör, 100 táncos, 20 sztár

Hétfőn és a következő napokon
Az ucca angyala
Janet Gaynor és Charles Ferral hangos filmje.
Egy tisztalelkű kis olasz mocsárliliom, meg egy nagy festőművész szerelmi regénye, börtönön, nyomorúságon, ezer megpróbáltatáson át a boldogság felé.

artják meg.
egóriába tartozó rabbi
szertartáshoz kell, hogy
zö aktákat:
nyitvány. 2. Bizonyít-
három éven keresztül
rabbi képző kurzust
állampolgársági bizo-
nyítvány. 5. A
endőség által kiadott
igazolja, hogy a rabbi
alkalmazva a hit-
szertartás mikor vette
tétét.
sulyozza, hogy azok a
25-ig nem terjesztik
szertartáshoz, nem jelen-
tség előtt, az a rabbi
nem szerepel ki-
szertartását és azonnal

IRÁSOK

Az ismeretlen rában

világ gazdaság három
Szibéria, Mezopotámia,
rekultiválása, hasznó-
mára lakhatóvá tétel.
részt nevezik Tuat-
részt ez, amelybe euró-
tette a lábát. Homok-
tási mocsarak, olyan
gy európai nagyhata-
tlen ósnépek, rettentő
itt, amikről a Föld
em tud még. Ezen a
akar egy nemzetközi
építeni s a társaság
a geográfus és geológus
ismeretlen világot,
rasszirozzon a leendő
sokézer éves kulturák
itt a szerző, amelyek
löl hatoltak észak felé
fejthetetlen sziklafel-
érges mocsarak párái
expedíciója emberei,
sejkekkel való szüntel-
nyomul előre, rabszól-
ülük meg a baja, sa-
között lázadás út ki-
szultánal akad élet-
emberevő törzsnépek
il a Szahara közepén
vulkán pusztítja el
szét. Ritkán ért meg
elmet. — Ohle bátor
ber kulturájának.

rtton: Úres zsebbel a
kiadás.) A Princetoni
vége. Előkelő ameri-
zik itt tanulmányai-
gazdag fiu. de unja
zürke hétköznapiját
lelke tele van esoda-
tar menni. Szülei ter-
tályu Cook-jeggyel
rülj utra: de ez nem
éneket. Nem Baedeker-
ért megszökök a szü-
szerelessége egy zsebkés.
egy fogkefe és egy
áros, fiatalos jókedv
adja, hogy hazulról
s ami pénzre mégis
kkirással fogja meg-
ki előbb Európának
y végül Kelet-Ázsiának
jön. Ez így egyszer-
zen komplikálttá vá-
er azt olvassa, hogy
et-mászik fel frissen
et-heartijával az Eit-
tárban börtönbe ke-
k legfélétebb hadi-
e az ör háta mögött,
én nem szállodában,
ps-piramis tetején al-
magát Ladakba, a tit-
beesempésznie, ahol
utódjával, egy négy
tszik a földön, hogy
lök fosztják ki s fő-
a vasutakon sikerül
esiban utaznia anél-
y krajeárt is költene
nem mese: pontosan
dolgoiról a könyvé-
pek.

gyedül mindenkivel,
genye, akiknek kis-
ég a mosoly és jó-
n alszik a gond. 16
ár 51 lej. Küldje be
k, Cluj és a Lepag-
nkó küldi. Kérje ár-
ét Lepagetól.

Sorra alakulnak meg Erdélyben a Zsidó Párt megyei tagozatai

Temesvár, Arad és Déva zsidósága sorakozik a Zsidó Párt mögé

Timisoara-Temesvár, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Országos Zsidó Párt megalakulása az ország zsidóságában osztatlan lelkesedést váltott ki. Erdély különböző városaiban sorra alakulnak meg a Zsidó Párt megyei szervezetei és az alakuló gyűléseken megnyilvánuló lelkesedés és a zsidóság minden árnyalatának a gyűléseken való felvonulása mindennél jobban dokumentálja, hogy a Zsidó Párt megalakulása egy esztendő óta várt szükségesség. Temesváron a város zsidóságának legjava vett részt a Zsidó Párt megyei tagozatának alakuló gyűlésén. A zsidóság különböző rétegeinek jelenlétében Rothbart Jakab nyitotta meg a látogatott gyűlést, amelynek első szónoka dr. Nobel Sándor, az E. Zs. N. Sz. társelnöke volt.

Dr. Nobel Sándor nagyhatású expo- zében ismertette a Zsidó Párt bukaresti zászlóbontásának körülményeit és kifejtette azokat az okokat, amelyek halaszthatatlanná tették a Zsidó Párt megalakulását. Beszédében felhívta a zsidóság különböző rétegeinek vezetőit, hogy azoknak a nevében, akiket képviselnek, csatlakozzanak le a Zsidó Párt mellé és tömörítsék az összes zsidó erőket egy olyan szervezetbe, mely a zsidóságot az egész vonalon, egy politikai, mint gazdasági téren legméltóbban reprezentálni tudja.

A nemcionista zsidóság csatlakozása

Dr. Braun Sándor, a nemcionista zsidóság csatlakozását jelentette be a gyűlés résztvevői előtt. Hangsúlyozta dr. Braun Sándor, hogy nincsenek politikai ellentétek zsidó és zsidó között akkor, mikor gazdasági és politikai jogaink védelmében megfelelő parlamenti képviselőt megválasztásukat kell elérni. Dr. Ligeti Sámuel szólalt meg fel, majd a gyűlés lelkes hangulatban Rothbart Jakabot választotta meg a temes megyei tagozat elnökévé. Rothbart Jakab székfoglalójában hangsúlyozta, hogy a Zsidó Párt az összes gazdasági érdekeket, úgy az ipar és kereskedelem érdekeit van hivatva elsősorban védeni.

A temes megyei vezetőség

A gyűlés ezután az alelnököket és a különböző bizottságokat választotta meg. Alelnökök dr. Nobel Sándor és dr. Ligeti Sámuel, főtitkár Stern Henrik. A választási bizottság elnöke dr. Braun Zsigmond, titkára Reitter Ernő. A politikai végrehajtó bizottság tagjai: dr. Molnár Gyula, Kasztriner Sámuel, Reichenbach Béla, Goldstein Rezső, Friedmann Ferenc, Echt Bertalan, Österreicher Ignác.

Az aradi pártalakulás

Arad, május 9. Aradon soha még zsidó megmozdulás olyan közönséget nem vonzott, mint az országos Zsidó Párt aradi tagozatának megalakulása. A város zsidósága meleg szimpátiával fogadta az egységes zsidó párt megalakulását és egy nemcionista zsidóság, mint az ortodox rétegek felvonulása avatta ünneppé a Zsidó Párt aradi zászlóbontását. Először történt meg Aradon, hogy a különböző csoportokba tagolt zsidóság nem a konkurrens csoport antagonizmusával nézte a zsidóságnak ezt a megmozdulását. Frenetikus ünneplésben részesítette a közönség iltói Adler Tibort, akinek személyében az aradi zsidóság egyik nagyon közkedvelt alakját hívták meg az aradi tagozat élére.

Ünneplik iltói Adler Tibort

A gyűlést Adler Tibor nyitotta meg, akit szólásra emelkedésekor lelkes ünneplésben részesítettek. Adler Tibor hosszasan ismertette az O. P. megalakulásának körülményeit, majd felhívta a különböző rétegek képviselőit, hogy jelenjenek meg, hogy fejtsék ki a legszélesebb propagandát a párt érdekében. Ezután dr. Singer Jenő érdekesen fejtegette a Zsidó Párt megalakításának fontosságát. Koch Dániel a nemcionisták nevében tett hitvallást a Zsidó Párt mellett, majd Scharpstein Jakab, az ortodox zsidóság nevében jelentette be csatlakozását a Zsidó Párthoz. Dr. Kupfer Miksa egy óras beszédben ismertette, hogy a zsidóság népi jogait csak a Zsidó Párton keresztül érvényesítheti. Ezután a választásokat ejtette meg a közgyűlés. Elnöknek óriási lelkesedés közepette iltói Adler Tibort választották meg, alelnöknek dr. Singer Jenő, titkár

dr. Kelemen Gábor, vezetőbizottsági tagok Bornstein Sándor, Bruckner Sándor, Flamm Miksa, dr. Fuchs Albert, Grünstein Ármán, Halász Dezső, dr. Herzog Sándor, dr. Kállay Károly, König Miksa, dr. Köves László, dr. Kupfer Miksa, Kornis Ödön, Koch Dániel, Schönberger Sámuel, Scharpstein Jakab, dr. Székely László, dr. Székely Lajos, Szenes Henrik, Szöcs F. Vilmos, dr. Vajda Jakab, Wiesler Jenő, Weiszberger Lipót.

Itt említjük meg, hogy a Zsidó Párt listavezetői ma kerületeikbe utaznak ki, ahol érintkezésbe lépnek választóikkal.

A dévai zsidóság egységesen tömörül a Zsidó Párt mögé

Déva, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Csütörtökön este Déván is a zsidóság minden rétegeinek felvonulása mellett zajlott le a Zsidó Párt hunyadmegyei tagozatának alakuló közgyűlése. Meglepetést keltett, hogy az alakuló gyűlésen azok a zsidó vezetőférfiak is megjelentek, akik eddig a magyar párt pronom-szított vezetői voltak. A gyűlést Manler Ignác nyugalmazott műszaki főtanácsos hívta össze és vezette le. Dr. Szegő Ernő volt a gyűlés első szónoka, aki hosszabb beszédében ismertette a zsidó párt megalakulásának szükségességét. Hangsúlyozta dr. Szegő Ernő, hogy olyan politikai pártban kell egyesülniök a zsidóknak, melyben az összes érdekek egymásra találjanak és az ellentétek kiegyensúlyozódjanak.

Ezután dr. Schulhoff Zsigmond, volt hitközségi elnök a megjelentek ovációja közepette bejelentette, hogy kilép a magyar pártból, amelynek hosszú idő óta vezetőségi tagja volt és csatlakozik a Zsidó Párthoz. Dr. László László, az ügyvédi kamara prodékánja jelenti ki ezután, hogy ő is kilép a magyar pártból. Együttal emlékeztette a megjelenteket, hogy a zsidóság felemelkedése a cionista vezetőség érdeme, mely több mint egy évtizede küzd a zsidók felvilágosításáért. Dr. Lőrinc Jenő hitközségi elnök, majd dr. Laufer Andor, a helyi csoport alelnöke és Blum Zsigmond, volt hitközségi elnök felszólalásai után a gyűlés

HALLIBURTON
ÜRES ZSEBBEL A VILÁG KÖRÜL
OHLE
AZ ISMERETLEN SZAHARÁBAN
KÉT IZGALMAS ÚTLEÍRÁS. DANTE KIADÁS

Egy-egy kötet ára 115 lei, kötve 165 lei

egyhangulag kimondotta a Zsidó Párt megalakulását. Huszonnégy tagu választmányt választottak meg és az ügyek ideiglenes vezetését dr. Szegő Ernő, a Zs. N. Sz. helyi csoportjának elnöke nyert megbízást. A választmány közelebbről megtartja első ülését, amikor megválasztják a párt megyei tagozatának elnökségét is.

álló körökből szerzett értesülést, hogy szó sem lehet arról, hogy a német birodalmi kormány a chequersi találkozó előtt fel akarná vetni a jövótételi moratóriumot.

Német politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy a híreket azért terjesztik, mert el akarják rontani a német és angol miniszterek találkozásának kialakuló kedvező atmoszféráját.

Ugyancsak az angol lapok szerint a flottacsökkentési tárgyalásokat a külügyminiszterek Genfben fogják folytatni. Ez egyúttal azt jelenti, hogy a londoni francia-olasz-angol tengerészeti tárgyalások most már a genfi népszövetségi ülés- szak előtt semmiesetre sem vezethetnek eredményre és a tengerészeti egyezmény aláírására. Egyébként tegnap Genfben repülőpostán továbbították a kormányokhoz a nemzetközi mezőgazdasági hitelintézet felállítására vonatkozó tervezetet.

— Fogságban tartják a madeirai felkelőket. Londonból jelentik: Lisszaboni jelentés szerint a madeirai felkelőket egyelőre Funhallban tartják fogva. A jövő hét folyamán átszállítják őket Portugáliába, ahol hadbírósg elé kerülnek.

— Amerikába vándorolnak a pétervári Eremitage-palota antik képei. Berlinből jelentik: A volt orosz főváros Eremitage-muzeumának falairól újabb Boticelli, Rembrandt és Van Dyck-képek vándorolnak át az Egyesült Államokba, amelyeket a szovjet eladott.

— A spanyol kormány tevékeny részt akar venni a népszövetségi munkában. Londonból jelentik: A lapok madridi jelentései szerint a köztársasági spanyol kormány tevékeny részt akar venni a népszövetségi munkában.

— Jön az amerikai olcsó buza. Londonból jelentik: Gazdasági körökben abban reménykednek, hogy közelebbről a kanadai pool és az Egyesült Államokbeli Farn Baard európai piacra fogják vetni olcsó áron készleteiket.

A francia kamara 470 képviselője az osztrák-német vámegegyezményt elítélő javaslat mellett adta le szavazatát

Párizs, május 9. A francia kamarában Franklin Bouillon interpellációja után Briand válaszolt a külpolitikáját kritizáló megnyilatkozásokra. Történelmi visszapillantást vetett a békeszerződések aláírását követő időre, rámutatott előfeszítéseire, amelyeket az európai béke és együttműködés érdekében tett. Keserűséggel fogadta a német-osztrák vámegegyezmény híreit. Meggyőződése szerint Ausztriának nem máll jogában ilyen egyezményt kötnie. A kérdés most a Népszövetség előtt van. Be kell várni a tanács döntését.

A francia kamara hajnalban szavazott

a német-osztrák vámegegyezmény ügyében előterjesztett javaslat felett. 470 képviselő a vámegegyezményt elítélő javaslat mellett adta le szavazatát. A javaslat ellen egyetlen szavazatot sem adtak le. A vita lezárása előtt a Laval kormány felvetette a bizalmi kérdést s a kamara bizalmat szavazott a kormánynak.

A törvényhozás legközelebbi ülése május 28-án lesz.

A külpolitikai érdeklődés homlokterében egyébként Franciaországban is a chequersi találkozó közelgő dátuma áll. Az angol lapok ezzel kapcsolatban közlik az a német birodalmi kormányhoz közel-

Győződjön meg

személyesen, hogy most milyen olcsón vásárol a

KALAP KIRÁLY

jubileumi vásárán.

PIAȚA UNIRII 24.

Kalap, fehérnemű és az összes férfi-fehérnemű hatalmasan leszállított árakban. A Kalapkirály csak elsőrangú árut tart raktáron és éppen ezért mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét most szerezze be —

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint

Egy pohár ^{rendes} világos sör 8 Lei

Shiels gyarmatügyi miniszter ismételten eszögezte, hogy az angol kormány teljesíteni fogja kötelességét a zsidósággal szemben

Palesztinai kérdések az alsóházban

London, május 9. Az Anglo Palestine-Club május 5-én Londonban bankettet rendezett, melyen megjelent dr. Drummond Shiels gyarmatügyi államtitkár és nagy beszédet tartott. Beszédében biztosította a zsidóságot, hogy a brit kormány a Palesztina-mandátumban vállalt kötelességeket teljesíteni fogja. Hangsúlyozta azonkívül annak a szükségét, hogy Palesztina lakosságának két része békésen együtt éljen.

Dr. Shiels beszéde során a következőket mondta:

A kritika legyen konstruktív

— A mandatárius hatalom egészen természetesen célpontja a kritikának és pedig Palesztina lakosságának mindkét részéről. Ezt a kritikát a zsidók és arabok képviselői nemcsak otthonunkban gyakorolják, hanem itt nálunk is és az egész világon. Be kell látnunk, hogy a kritika elháríthatatlan, de követeljük, hogy a kritika konstruktív és hasznos legyen. A kritika legyen egyúttal áthatva a hitől, hogy a kormány igazságosan és őszintén akar az összes érdekeltet hasznára lenni.

Nemzetközi kötelességek

— Instruációs okmányaink el nem hártató sulyos döntésekre köteleznek bennünket és különböző magyarázatoknak adnak teret abban a tekintetben, hogy a mandátumból kifolyólag mi a kötelességünk. Mi a mandátum ügyében egy vonalban maradtunk az előbbi brit kormányokkal és tisztáztuk annak a módját, hogy miképp fogjuk fel mandatárius kötelességeinket. A gyarmatügyi hivatal közben megvadták, hogy a zsidó nemzeti otthon fejlődésével szemben ellenszenvesen viselkedik. Ugy vélem, ez a vád teljesen indokolatlan. Azon a véleményen vagyunk, hogy az általunk átvállalt mandátum, amelyet becsületesen és maradék nélkül végre akarunk hajtani, a zsidó nemzeti otthon kialakulása tekintetében egészen határozott helyet jelöl ki. Am épp úgy kötelességeink vannak Palesztina nemzsidó lakosságával szemben is. Azt hiszem legbiztosabb garancia arra, hogy a világ zsidóságának adott kötelességeinket tartani fogjuk, ha kétségtelen kötelességeinket azokkal szemben is álljuk, akikért szintén nemzetközi felelősséget vállaltunk.

Az arab-zsidó viszony

— Véleményem szerint a mai helyzetben legsürgősebb teendő: Palesztina arab és zsidó lakossága között a jó szomszédi viszony helyreállítása. Üdvözlöm dr. Weizmann kijelentéseit, amelyek szerint őszintén kívánja a zsidók és arabok közötti viszony megjavítását. Csak jóra vezethet, ha Weizmann ebben a magatartásában úgy a palesztinai zsidóság, mint a külföldi zsidók vezetői támogatják.

— Az arab vezetők beállítottága a mandátummal szemben — tudomásom szerint — nem változott, de biztos vagyok afelől, hogy abban a pillanatban, amikor garanciákat kapnak arra, hogy a mandatárius hatalom velük szemben is igyekszik kötelességeinek eleget tenni, be fogják látni, hogy egy modus vivendi az ő érdekükben is nagyon kívánatos.

A Szentföld iránti tisztelet

A Palesztina iránti tisztelet, amelytől a lakosság mindkét része el van telve, valamint az a tisztelet, amellyel az egész világ viselkedik a Szentföld iránt, kell, hogy elüntesse mindkét részről a nemzeti elkeseredést és veszekedést, amely erősen akadályozza az ország békés és boldog fejlődését. Biztos vagyok afelől,

A francia nők

divatos karcsúságának titka a párizsi **DODILON-GOLYÓCSKA**, kis adagja megakadályozza az elhízást, nagyobb adag soványodást idéz elő. Egy doboz ára 150 lej. Főlerakat Románia részére **Dr. BIRÓ GYÓGYSZERTÁR, CLUJ Piata Unirii 4 szám.**

hogy e klub tagjai részt fognak venni abban az egyeztetésben, hogy Palesztina boldog és meglegedett országá váljék, amelyben a lakosság minden része az igazságos bánásmód tudatában együtt fog működni, hogy Palesztina régi dicsőségének új fényt kölcsönözzön.

A beszédet lelkesen megénezték.

Interpelláció az alsóházban a Jewish Agency és a kormány tárgyalásairól

London, május 9. Howard Bury ezredes az alsóház egyik ülésén kérdést intézett dr. Drummond Shiels gyarmatügyi államtitkárhoz, vajjon abban a helyzetben van-e, hogy közléseket tegyen a folyamatban levő tárgyalásokról, amelyek a Gyarmatügyi Hivatal és a palesztinai zsidó

szervezetek között folynak és kik a tárgyalások mindkét részről való képviselői. Dr. Drummond Shiels kijelentette, hogy nemrégén a zsidó szervezetek képviselői és a Gyarmatügyi Hivatal között megbeszélések folytak a palesztinai országfejlesztési tervek tekintetében. Nem tartja azonban az ügyre nézve hasznosnak, hogy a mai stádiumban részletekről nyilatkozzon.

Howard Bury ezredes további kérdése így hangzott:

— Tudna-e számunkra dr. Shiels bizottságot nyújtani arra nézve, hogy a Fehér Könyv határozatait nem fogják tovább is megcsontítani?

Shiels erre így válaszolt:
— Nem hinném, hogy Howard Bury ezredes erre a kérdésre feleletet is vár.

A szovjet-kormány száműzette a birodíschani zsidó letelepülés vezetőjét

Berlin, május 9. Moszkvából érkező jelentések szerint a birodíschani zsidó letelepülés tervezőjét és megalkotóját, Boris Bruck professzort, a hirneves agronómust május 4-én száműzték Kazakstanba, a perzsa határra, Almaata közelébe, ahol annakidején Trotszkijnek kellett hónapokig száműzetésben élnie. A híres szakembernek e sulyos elítéltetése óriási meglepetést keltett. Bruck professzor négy év óta a Komzet (zsidó letelepülés) főagro-

nomusa volt. Igaz, hogy a birodíschani település csődött mondott, de ebben — moszkvai hírek szerint — nemcsak Bruck volt a hibás, hanem főleg azok, akik terveit balkezesen és sok esetben rosszindulatúan hajtották végre.

Bruck tanár száműzése külföldön is nagy meglepetést keltett, minthogy itt is, különösen Németországban, kiváló szakembernek és minden tekintetben megbízhatónak ismerték.

Május 24-én Aradon lesz megtartva az E. Zs. N. Sz. nagyintézőbizottságának ülése

Dr. Ábrahám Józsefné sikeres szervező munkája a Zsilvölgyében

Cluj-Kolozsvár, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottságának megbízásából dr. Ábrahám Józsefné, a petrozsényi WIZO elnöknője több városban tett látogatást, mindenütt megszervezte és reorganizálta a WIZO-csoportokat. Ábrahám dr.-né munkájának eredményeképpen a meglátogatott helyeken mindenütt újult erővel indult meg a cionista tevékenység.

Piskin a WIZO elnöknője Gidaly Simonné, alelnöke dr. Diósi Phöbus lettek. Szászvárosban a Nögyelet Ábrahám dr.-né látogatásának eredményeképpen kimonodta, hogy átalakul a WIZO helyi csoportjává, azzal, hogy továbbra is részt fog venni a helyi jótékonyági munkában. Elnök dr. Radó Izidorné, alelnök Lobstein Hermanné, titkár pedig Mayer Jenőné lettek.

Gyulafehérváron ugyancsak megalakult a WIZO helyi csoportja. Ezzel egyidejűleg megtörténtek az intézkedések a Szövet-

ség helyi csoportjának megalakítására.

Nagyenyeden nagy érdeklődés követte alakult meg a WIZO helyi csoportja. Diszelnök Penichel Lázárné, elnök Klein Miksáné, alelnök dr. Bercellerné lettek. A helyi csoport elnökvé Klein Miksa bankigazgatót választották meg.

Nagyszebenben három előadást tartott dr. Ábrahám Józsefné az aktuális cionista problémákról nagy érdeklődés mellett. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottsága elhatározta egyébként, hogy a nagyintézőbizottság üléseit május 24-én délután 2 óra Aradra összehívja. A NIB-gel egyidejűleg tartja meg a WIZO ezévi KKL bazárját ugyancsak Aradon. Ezenkívül május 25-én ifjúsági körzeti konferencia lesz, 25-én délután a WIZO tartja konferenciáját, 25-én este pedig nagyszabású miting lesz dr. Mayer Ebner, dr. Fischer József, Sielberbusch professzor és dr. Mordechaj Helfmann (Jeruzsálem) részvételével.

Az erdélyi revizionisták és a Brith Trumpeldor kolozsvári konferenciája

Cluj-Kolozsvár, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). F. hó 7-én délelőtt Jabotinsky Vladimir jelenlétében zajlott le az erdélyi Revizionista Unió és a Brith Trumpeldor évi konferenciája. A vidéki szervezetek közül Szeben, Bethlen, Gyulafehérvár, Petrozsény, Udvarhely és Hunyad küldték ki delegátusait.

A konferenciát Fischer Ernő nyitotta meg. Lendülettel szavakban üdvözli a megjelenteket, elsősorban Jabotinskyt, majd rövid beszámolót tart a Revizionista Unió és a Brith Trumpeldor eddigi tevékenységéről. Mig az Unió munkássága a szervezet székhelyére szorítkozik, addig a Brith Trumpeldornak erős csoportjai vannak Erdély jelentősebb centrumaiban.

— A szervező munka — mondotta — csak ezután kell meginduljon és minden revizionistának minden erejével hozzá kell járulni ahhoz, hogy a szervezetet kiterjesszük Erdély egész területére.

Dr. Ábrahám Józsefné (Petrozsény), Diamant Elemér, Feuerstein Kálmán hozzászólásai után Jabotinsky emelkedik szónoklásra. Vázolja a Brith Trumpeldor danzigi konferenciája által előidézett helyzetet és a cionista világkongresszusra való

előkészületeket. A kongresszusi választásokra való utasításokat adott Jabotinsky az erdélyi revizionista szervezeteknek és munkára buzdító szavakkal fejezte be beszédét.

Az egyes helységek szervezeteinek jelentése után a konferencia elhatározta, hogy a leghevesebb küzdelem jegyében indulnak a kongresszusi választásokra, ezután pedig hozzálatnak a szervező munkához Erdély minden részében. Ennek érdekében egy szervező bizottságot választott a konferencia, amely ugyanakkor a Revizionista Unió ügyvezetését is el látja. A bizottság elnöke: Fischer Ernő, tagjai: Diamant Elemér, Feuerstein Kálmán, Léb Ödön, Nimberger Ernő, Kertész Márton, Kertész Mártonné, Klein Sándor és dr. Knöpfler Bernát (Kolozsvár), míg a többi tagok a vidéki csoportokból kerülnek ki.

Nimberger Ernő elnöklete alatt egy pénzügyi bizottságot is választottak, a melynek tagjai: Grün Izsák, ifj. Léb Ödön, Perl Béla, Wesel Károly.

A Brith Trumpeldor szervezeti kérdéseinek megtárgyalása után a konferencia a Hatikvah hangjai mellett nyert befelé-

ÉRTESETÉS!

Volt
GOBELIN

most

Rottmann és Nagy

kézimunka, rövidáru és harisya áruhaza átköltözött Wesselényi uca 13 alá, Placsintár mellé, hol tovább folytatja olesó árusítását.

Megalakult a zsidó párt ifjúsági szekciója

Cluj-Kolozsvár, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Megirta az Uj Kelet, hogy a kolozsvári zsidó diákság kezdeményezésére a zsidó ifjúság is megmozdult az Országos Zsidó Párt zászlaja alatt és az ifjúság körében általánossá vált a kívánság, hogy résztvegyenek a Zsidó Párt munkájában.

Tegnap este hivatalosan is megalakult a Zsidó Párt erdélyi szervezetének ifjúsági szekciója. Az alakuló értekezleten a diákság és az ifjúsági szervezetek reprezentánsai vettek részt. Az iniciatív bizottság nevében dr. Dénes László, az Academith Barisszia elnöke nyitotta meg a gyűlést és kifejtette azokat a szempontokat, amelyek a zsidó ifjúság megmozdulását is szükségessé teszik. Rámutatott azokra a fontos feladatokra, amelyek az ifjúságra hárulnak a Zsidó Párt programatikus munkájában.

Az ifjúsági szekció megalakulásának módzatának és a szekció programjának kérdésében Hermann Dezső, Danzig Hillél, Grün Izsák, Jeremiás, Kertész Pál és Bretter szóaltak fel, majd Kaszner Rezső reflektált a felszólalásokra és kifejtette azokat az irányelveket, amelyeknek jegyében az ifjúság érvényesítheti a maga speciális érdekeit és szempontjait is a Zsidó Párt munkájában. Rámutatott arra, hogy az ifjúság nemcsak munkát igényel magának, hanem programjába veszi a zsidó diákság és az ifjúság összes fontos kérdéseinek megoldását és követelni fogja, hogy a pártvezetőség is magáévá tegye ezeket a problémákat.

Az értekezlet ezután elhatározta, hogy ideiglenesen egy szervező bizottságot választ meg, amelynek feladata lesz az ifjúsági szekció programjának és alapszabályainak elkészítése, valamint a vidéki csoportok megszervezése. Az értekezlet ecéliből szervező bizottságot választott meg, amely a következők: Alelnökök: Dr. Dénes László és Kaszner Rezső. A szervező bizottság titkárai Hermann Dezső és Kleppner Ferdinánd lettek, míg a bizottság többi tagjai: Grün Izsák, Halmos Livia, Neumann Jenő, Hegedűs, valamint a Mizrach Hitachduth Haavoda egy-egy delegátusa.

A szervező bizottság az ifjúsági szekció szervezeti szabályzatának megszerkesztésére dr. Weisz Oszkárt kérte fel.

A Zsidó Párt ifjúsági szekciója egyébként kedden este a neológ hitközség nagyszobájában tartja első plenáris ülését, amelyre ezután is meghívhatnák az összes ifjúsági szervezetek tagjai és mindazon zsidó ifjak, akiknek szívügye a kollektív zsidó érdekek védelme.

— Ujabb tömeges kivégzések Szovjet-Oroszországban. Londonból jelentik: Az oroszországi Charkovban a GPU 22 ukrán összeesküvő tisztet kivégezt.

— A transzkaukázusi földrengés veszteséglistája. Londonból jelentik: Konstantinápolyi jelentés szerint a transzkaukáziai földrengés 51 faluban végzett pusztításokat. A veszteséglistában 390 halott és 5875 sebesült szerepel.

BERET VAPENGÉ
VILÁGHIRU
MINDENUTT
MEM
DE LUXE
KAPHATÓ
VEZÉRKÉPVISELET: M. MARGULIUS, BUCURESTI SMARDAN 4.

„Legnagy

B
m

multjáról, s

Cluj-Kolozsvár
Kelet tudósító
— Kezdjük
sal...

A szerkesztős
Lipót ül velem
gyarországi zsi
ugynevezett t
arcából megá
szemeiből ped
zódik vissza. A
zetközi reláció
Festményei ot
komoly nemzet
hetsége már ko
gette számára
vérsi karrier u
Barcelonában
utolsó nemzetk
éremmel töntet
Most itt ül az
gében és mosoly
kérdésre.

Vallom

— A rossz ar
ber azt mondta
hasonlít. Mert
ugy is tudja, ho
nem ismer, anna
képpen nézek ki
a képen. Így va
vallomásokkal is
volna, ha az iga
mesélnék, — de

— Hát kezdjü
éves vagyok s va
gozom a művészt
alatt sokmindent
S az a pár ezer
kikerült a kezem
más érdekes dolg
ról, érzésekről és

Mi az

— Azt minden
életem események
gazdag, hogy ké
előlegezték a siker
zökkenők nélkül
hogy voltak siker
azok voltak a le
valamilyen ered
hítenni, hogy id
megközelítettem.

csak egyetlen sike
művészi lelkiismer
ezt sikerült kielég
érzésem tiltja be
szor maradtam a
nek, amelyeket cé
nak... Viszont
győződtem meg a
nekem ebben a s

Tiszta vér

Vértisztításra ne
lét, hanem tartso
Dr. Páter vértisz
jen arra, hogy k
meket részére
készült. Középisk
nyok és fiuk a t
szeállított kever
eredeti csomagol
nálatti utasítás s
ter vértisztító te
tanást (Acne v
hajtvart, vart,
gyek elgennyese
börkiütéseit, skr
vér okozta orrv
tegséget. Ezen t
ziser, melyet o
szívesen ajánlan
vértisztító teáj
gyógyszertáraiba
azonnal kapható.
a gyógyszerész k
néhány napon be
delt csomagolá
delt csomagolá
védett fényképe
Levelezőlap utjá
gyószertár, Brasó
alatti lerakattól
lerakat: „S.T.A.N
Buct

„Legnagyobb művészi siker: ha a művész megközelítheti ideáljait“

Beszélgetés Herman Lipóttal, a hirneves magyarországi zsidó festőművésszel

multjáról, sikereiről, a zsidó festők faji jellegzetességéről és a modern művészi áramlatokról

Cluj-Kolozsvár, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.)

— Kezdjük talán egy önvallomással...

A szerkesztőségi szobában Hermann Lipót ül velem szemben, a kiváló magyarországi zsidó festőművész. Nem úgynevezett tipikus művészfej: az arcából megállapodottság, öntudat, szemeiből pedig derűs kedély tükröződik vissza. A neve már régen nemzetközi relációkban is márkát jelent. Festményei ott díszelnek az összes komoly nemzetközi kiállításokon. Tehetsége már kora ifjúságától egyengette számára egy magasra ívelő művészi karrier útját. Legutolsó sikere? Barcelonában a spanyol királyság utolsó nemzetközi kiállításán aranyéremmel tüntették ki...

Most itt ül az Uj Kelet szerkesztőségében és mosolyogva válaszol az első kérdésre.

Vallomás — az önvallomásról

— A rossz arcképre az egyszerű ember azt mondta: nem baj, hogy nem hasonlít. Mert aki engem ismer, az úgy is tudja, hogy nézek ki, aki pedig nem ismer, anna kmindegy, hogy másképpen nézek ki az életben, mint ezen a képen. Így vagyunk az alkalmi önvallomásokkal is. Bizonyára helyesebb volna, ha az igazságtól eltérő dolgokat mesélnék, — de érdekeset...

— Hát kezdjük. Ma negyvenhét éves vagyok s vagy harminc éve dolgozom a művészpályán. Harminc év alatt sokmindent tapasztal az ember. S az a pár ezer rajz és festmény, ami S az a pár ezer rajz és festmény, ami S az a pár ezer rajz és festmény, ami kikerült a kezem alól, tudna egy és más érdekes dolgot mesélni élményekről, érzésekről és fantáziálásról.

Mi az igazi művészi siker?

— Azt mindenesetre tagadom, hogy életem eseményekben nem lett volna gazdag, hogy képességeimben bizva, elégezték a sikert, hogy pályafutásom zökkenők nélkül lett volna. Való igaz, hogy voltak sikereim — bizonyára azok voltak a legnagyobbak, amikor valamilyen eredmény el tudta velem hitetni, hogy ideáljaimat némileg is megközelítettem. A művészembernek csak egyetlen sikere lehet a saját maga művészi lelkiismeretével szemben. Ha ezt sikerül kielégítenie. Praktikusági érzésem tiltja bevallanom, hogy hány-szor maradtam alatta a követelményeknek, amelyeket célul tűztem ki magamnak... Viszont gyakran csak utólag győződtem meg arról, hogy sikerült nekem ebben a szellemben alkotni.

Tiszta vér — tiszta bőr

Vértisztításra ne használjon kenőcsféléket, hanem tartson alapos kurát Prof. Dr. Péter vértisztító teájával. Úgyeljen arra, hogy felnőttek és kis gyermekek részére külön-külön keverék készült. Középkorúak korban lévő leányok és fiúk a felnőttek részére összeállított keveréket használják az eredeti csomagoláshoz mellékelte használati utasítás szerint. Prof. Dr. Péter vértisztító teája megszüntet pattanást (Acne vulgaris), bőrszömört, hajtvart, vart, hólyagot, a bőrmirigyek elgennyesedését, fiatalok akne borkütséit, skrofulát, eczemát, erős vér okozta orrvörösséget, bőrvizke-tességet. Ezen tea nagyrabecsült há-ziszer, melyet családok egymásnak szívesen ajánlanak. Prof. Dr. Péter vértisztító teája megyszékhegyek gyógyszerárában és drogériáiban azonnal kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságra néhány napon belül beszerzi az eredeti csomagoláshoz teát. Minden eredeti csomagoláson a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Levelezőlap útján a tea „Csillag” győzertár, Brasov, Hosszu uca 5. sz. alatti lerakattól rendelhető. Nagybani lerakat: „ST ANDRÁD” Drogéria, Bucuresti, I.

Pár ezer rajz és festmény... Nyilvánvalóan ezeket kellene megintervenjuolni, hogy nyomban követhessen az ember egy művészi pályafutást az elindulástól a horizontig, amelyet Hermann Lipót még bizonyára nem is ért el.

Szombaton nem muszáj festeni

— Mikor kezdett festeni?

— Sajnos, már kora gyermekkoromtól fogva festőnek készültem. Természetesen az édesanyám támogatott művészi törekvéseimben. Elemista voltam még, amikor rajzolgatni kezdtem. A bátyám akkor már irodába járt, ahol kénytelen volt szombaton is dolgozni. Az édesanyám azzal vigasztalta magát, amikor arról volt szó, hogy festő leszek: szombaton nem muszáj festeni. Évek után mondotta nekem egyszer szemrehányó hangon: hát mégis dolgozol egész héten...

Hermann Lipót bátyja a családi visszaemlékezéseknek egy fájdalmas pontja. Hermann Gyula, az Aradi Textil talentumos igazgatója, tragikus körülmények között, fiatalon halt meg. A cionista mozgalom lelkes, odaadó harcosa volt.

— És azután?

— Szegeden elvégeztem a kereskedelmit, majd következett a pesti festőiskola, München, Párizs, Olaszország. 1912-ben megrendeztem első kollektív kiállításomat Budapesten és azóta számos külföldi kiállításon szerepeltem.

A faji sajtóságok a művészetben

A művészi pályafutás vonaláról le-térünk egy kicsit. A magyarországi zsidóság helyzete kerül szóba, ahol egyre világosabban és markánsabban mutatkoznak az öntudatra ébredés jelei.

— Én magam is tagja vagyok a Pro-Palesztina bizottságnak, — vallja be Hermann Lipót.

A rövid intermezzo után visszatérünk a művészethez. Megkérde-m: a zsidó faji sajtóságok milyen formában nyilatkoznak meg a képzőművész munkájában?

— Kétségtelen az, hogy ezek a faji sajtóságok léteznek és bizonyos, hogy meg is lehet találni őket. A vonal vezetésében, a színek felrakásában természetesen nehezen analizálható ki ez. De az összenyomásban, amelyet egy festményről nyerünk, meglehet intuitíve érezni azt, hogy a zsidó festők talán több dinamikát, több izgalmaságot visznek bele munkáikba. A forma-lá-

tásban megtalálható tipikusan zsidó sajtóságok. A temperamentumból következik ezek. A zsidó művészt nem béklyózzák le annyira a hagyományok még akkor sem, ha történetesen akadémikus. Szabadabban mozog, lázasabb, izgatottabb, szertelenebb, impulzivebb. Valahogyan több érzéke van aziránt, ami új. Ezért van az, hogy az expresszionista irány oly sok zsidó művészt ragadott magával. Azt is mondták, hogy ez az áramlat tipikusan zsidó. Am ez nem felel meg a való-ságnak.

A föld és a művész

— A millió, amelyben a festő él, rendkívüli hatással van rá. Ezért van az, hogy ezek a sajtóságok igen sok kiváló művésznél elmosódnak. Israelst épp úgy lehet holland festőnek mon-dani, mint ahogyan Liebermann németnek. Az igazi zsidó festő Palesztinában fog majd a palesztinai zsidó millióból, az ottani új szellemből kisarjadni. Van valamilyen titokzatos kisugárzása a földnek, a talajnak, az embernek temperamentumára, hajla-maira és lelkének alakulására. Egy angol regényben olvastam ezt a kis epizódot: egy Angliában élő és Angliá-ban felnőtt délafrikai orvos egyszer hivatalos kiküldetésben utazott az afrikai partokon. Egy állomáson va-lami megmagyarázhatatlan belső impulzus kényszerítette ereje alatt leszállt a vonatról. Azt mondotta társainak, hogy leszáll s majd egy óra múlva folytatja útját. Az angol soha többet nem tért vissza Angliába. Kijelentette, hogy neki ott a helye, ott érzi jól magát és ott akar meghalni...

Akik a chalu munkáját, a palesztinai rőghöz való csodálatos ragaszkodás-át ismerik, azok könnyen meg fogják érteni a délafrikai orvos különös tör-ténetét...

Káosz és utkeresés

Megkérdezzük, hogy milyen áramlatok dominálnak most a festőművé-szetben?

— Káosz és utkeresés. Ingadozás a régi törekvések és az új áramlatok között. Egyesek még az expresszioniz-mushoz és a kubizmushoz tartoznak, mások a Neue Sachlichkeit útjait jár-ják. Átmeneti kort él át a festőművé-szet: az új utat még nem alakult ki. A fiatalok mintha inkább a realizmus felé hajlanának.

— És az orosz festők?

— Láttam egy kiállításukat. Legna-gyobbrézt expresszionisták Ez az indi-

Sziget városi főorvosa nem vesz fel látleletet Katz Mátyás véres sérüléseiről

Ha az antiszemita verekedő társadalmi előkelőség

Sighet-Máramarossziget, május 9. (Az Kelet tudósítójától.) Máramarosszigeten pénteken este ismét durva zsidóverés történt, amely a város zsidósága körében óriási felháborodást váltott ki. Péntek este a Weisz Izrael-féle imaházból péntek esti istentiszteletéről távoztak az emberek. Az uccán két diák nézte végig távozásukat és szidalmakkal illeték a kaftános, pajesz zsidókat. A diákok egyike, dr. Mérei Ferenc ismert szigeti ügyvéd és moztulajdonos fia, eltávozott, de ott maradt társa, Serbu Joan, aki Micu Aurel állami gimnáziumi tanár mostoha-fia.

Herbu közönséges átkokat szórt a zsidókra, majd átkozta Katz Mátyás 50 éves, beteges öreg zsidót, akit boxerével többször arcon és hátba sújtott.

A szerencsétlen öreg zsidó véresen menekült el a helyszínéről, a hős fiatalember,

kolozsvári egyetemi hallgató, büszkén lejtett el a korzó felé.

Katz Mátyás szombaton reggel megjelent dr. Chis Juon városi főorvosnál és megkérte, vegyen fel orvosi látleletet sérüléseiről. Az orvos megkérdezte, hogy honnan származnak az ütések, mire Katz Mátyás elbeszélte a történeteket a főorvos-nak. Dr. Chis, amikor meghallotta, hogy Katzot Micu középiskolai tanárnak, a szigeti társadalmi előkelőségnek fia verte véresre,

kijelentette, hogy nem ad orvosi lát-leletet, ezzel szemben azt ajánlotta Katz-nak, hogy béküljön ki Herbuval.

Katz hiába próbálta magyarázni, hogy utszéli támadókkal kibékülni nem szokás és különösen abban az esetben nem, ha a kibékülést nem a támadó kezdeményezi, dr. Chis nem akart orvosi látleletet adni és ezzel nyilvánvalóan hivatalos orvosi kötelességét hágtá át. Sziget zsidósága

HÖLGYEK!

Szabó Jenő

divat nagyáruháza

CLUJ

reklám osztályának

reklám árai:

1 M. Mosott vászon 19 L.

1 M. OPALIN 19 L.

1 M. Francia min-tás pongyola bafiszt 20 L.

1 M. Francia mosó delén 29 L.

1 M. Chinai pongyola kelme 35 L.

1 M. Prima ing zefir 39 L.

1 M. Női ruhára minitás műselyem 39 L.

1 M. Mintás ruha-selyem divat színekben 75 L.

1 M. Mintás mű-selyem ma-radékokban 60 L.

viduális irányzat azonban nem felelhet meg egy kollektív társadalom művészi igényeinek, amelyek bizonyos mértékig a leegyszerűsödés, a primitívség, a könnyen érthetőség felé hajlanak. Ezért már is észrevehető, hogy a fotogra-fálás egyre inkább tért hódít az egyéni felfogást érvényesítő festés rovására...

Hermann Lipót kiállítása szerdán nyílik meg a Fészek klubban. Csütör-tökön este a Salom klubban fog elő-adást tartani.

Kasztner Rezső

általános felzudulással tárgyalja a fő-orvos viselkedését.

Katz Mátyás erre dr. Fried Abrahám-hoz fordult panaszával, aki dr. Kertész József orvossal vétegetett fel látleletet és megindította a bünyügi eljárást Herbu ellen. Katzot lapockáján, arcán és a szeme alatt sebezte meg a támadó, aki nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket okozott az ötvenéves, tehetetlen embernek.

— A jugoszláv kormány megkötötte a dinárstabilizációs kölcsönt. Párizsból je-lentik: A jugoszláv kormány tegnap meg-kötötte egy francia bankársoporttal a dinárstabilizációs külföldi kölcsönszerző-dést. A szerződést alá is írták. Jugoszlá-via 1025 millió frankot kap 7 százalékos mellett, 87 és feles árfolyamon 40 évi törlesztésre.

SITÉS!

Folt BELIN

mann lagy

dáru és harisya között Wesselényi esintár mellé, hol öleső árusítását.

a zsidó párt szekcioja

ájus 9. (Az Uj Kelet és Uj Kelet, hogy ákság kezdeményezé- is megmozdult az zászlaja alatt és az ányossá vált az a ki-gyének a Zsidó Párt

losan is megalakult tagozatának ifjusági ülő értekezleten a szervezettek repre- Az iniciatív bizott- és László, az Acade- nyította meg a gyű- kat a szempontokat, ság megmozdulását. Rámutatott azokra amelyek az ifjuság- Párt programatikuss

megalakulásának ekció programjának Dezső, Danzig Hil- iás, Kertész Pál és l, majd Kasztner szólásokra és ki- nyelveket, amelyek- ág érvényesítheti a it és szempontjait ajában. Rámutatott nemcsak munkát nem programjába és az ifjuság ösz- nek megoldását és a pártvezetőség is a problémákat.

elhatározta, hogy ző bizottságot vá- ladata lesz az if- jának és alapsza- valamint a vidéki s. Az értekezlet tszást az általtott : Alelnökök: Dr. Hermann Dezső és tek, míg a bizott- lszák, Halmos Li- gedius, valamint a aavoda egy-egy

az ifjusági szek- zatának megszer- zékért kérte fel.

szekciója egyé- b hitközség nagy- plenárius ülését. vatnak az összes jai és mindazon tgye a kollektív

egyzések Szovjet- ból jelentik: Az e GPU 22 ukrán zett.

földrengés vesz- lentik: Konstan- a transzkauká- an végzett puszt- ában 390 halott

PENGE

KAPHATÓ

CURESTI, SMARDAN 4.

SPORT

Győzelmi eséllyel indul válogatottunk Bulgária ellen

Vasárnapi sportesemények

Cluj-Kolozsvár, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A vasárnapi sportprogramon a Bukarestben lejátszandó Bulgária-Románia meccs szerepel. A román csapat a győzelem reményével indul Bulgária tizenegye ellen, annál is inkább, mert a csapat összeállítása meglehetősen jól sikerült. A román csapat kapuját Szatmári védi, Kolozsvárról rajta kívül Sepi és Muresan vesznek részt. A válogató bizottság a nagyváradi Bodola-Kocsis balszárnyat, jobbszélre pedig Glanzmannat állította be. A csapat többségét erdélyi játékosok alkotják.

Kolozsváron a KAC-Haggibbor meccset barátságos alapon játszik le a csapatok, mert a KAC Szatmári távollétében nem akar bajnokit játszani. A meccset a nagyszerűnek ígérkező oldboy mérkőzés előzi meg a Haggibbor és KAC kiérdemesült krekkei között.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a KAC vívóversenye iránt, amelynek keretében a Schenker kupáért folyó kardversenyt is lejátszák. A versenyen ismét találkozni fog az erdélyi vívósport három rivalizáló egyesülete: a Haggibbor, az NSE és a KAC. A legutóbbi, nagyváradi versenyt a KAC nyerte meg, az ezt megelőző Haggibbor versenyt a Haggibbor. Logikus volna tehát, ha a harmadik meccset az NSE nyerné meg és a nagyváradi klub bizonyára minden erővel küzdeni fog a győzelemért. A verseny kitünő sportot ígér, amit valószínűvé tesz az is, hogy a város legismertebb sportemberei foglalnak helyet a zsűriben és a rendezőbizottságban. A verseny a KAC klubban vasárnap d. e. 10 órakor veszi kezdetét és délután folytatódik.

Nagyváradon a budapesti BSZKART vendégszerepel a Törökvs-Crisana kombináltjával szemben.

Aradon az AMTE a ferencvárosi vasutasokat látja vendégül.

Budapesten a profiliga legfontosabb meccse kerül lejátszásra. a Hungaria-Ferencváros meccs iránt még soha ilyen óriási érdeklődés nem nyilvánult meg, mert ez a meccs a bajnoki tabella végleges kialakulására bír döntő fontossággal. Amennyiben ugyanis a Hungaria elveszti a két bajnoki pontot, az Újpest behozhatatlanul megnyeri a profiligát. A Ferencváros csapata az utóbbi hetekben feljavult formát mutatott és így rendkívül heves küzdelemre van kilátás. A pesti profiliga többi mérkőzése: Vasas-Kispest, Újpest-Bocskai, Sabarai-Nemzeti, Pécsbaranya-Budai 11, Bástya-III. ker.

Az alsózsuki löversenyek utolsó napja

Két mozgalmas nap után egy heti látszólagos pihenő alatt a vasárnapi, május 10-i végső erőpróba készülődnek a zsuki löversenypálya döntőbe jutott győztesei.

Az ügétő versenyekben 3 pár kanca és 4 pár mén, valamennyi bonchidai nevelés, fog indulni ezuttal 25 km-es távon.

A bonchidai nevelésű csikók döntőjében 8 csikó indul. A kolozsi nevelésű csikók döntőjében a Rocketter kancának igen meleg pillanatai lesznek, mert a Kolozsfi-15 mén igen kemény ló.

A nap csemegéje szakértők számára a 3 angol telivér első indulása. A két Shenley Boy mén és egy Hári János II. kanca versenye igazi nagy verseny színezetét kölcsönzi a döntők napjának.

Az akadályversenyben induló mezőnyben összekérül két eddig ismeretlen ló. Az egyik a telivér Marnita, a másik pedig a 408. Hangos-Nonius kanca. Ez a kanca a bonchidai ménes rekordjait tartja 3000 m-es sik, valamint 3250 m-es gátversenyben is. Marnita a tavalyi versenyek hőse.

Utolsó, általános érdeklődést kiváltó szám a kistenyésztők ügétőversenye, szekér elé fogott lovakkal 5 és fél km-es távon. Jelentkezni lehet még a verseny színhelyén, vasárnap d. u. 2 órakor. Ezuton is figyelmeztetjük az

érdekelteket, hogy a kistenyésztők ügétőversenyére nevezési díj (taxa de inscriere) nincsen. Tehát teljesen költségmentes a részvétel. I. díj 2000 lej, II. díj 1000 lej, III. díj 600 lej, IV. díj 400 lej. Továbbá mindazok, akik az 5 és fél km-es távot 22 percen belül megteszik, 100 lej jutalomban részesülnek.

A versenyre a rendes délutáni számosságú személyvonat előtt külön vonat indul d. u. háromnegyed 2-kor. Autóbuszok d. u. 1-től állandóan közlekednek.

A vendéglőiparosok sérelmeik orvoslását követelik

A községi italmérési engedélyek kérdését fogja tárgyalni a vendéglősök szindikátusának kolozsvári nagygyűlése

Cluj-Kolozsvár, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kedden, május 12-én nagyfontosságú nagygyűlést tartanak Kolozsváron az erdélyi vendéglőiparosok. Az italmérési jogoknak ezer és ezer egzisztenciát érintő kérdését ezalkalommal fogja tiltakozó nagygyűlésén megbeszélés tárgyává tenni a szindikátus. Ismeretes az a törvényparagrafus, amely minden átmenet nélkül felfüggesztette a községi kocsmajogokat elrendelte, hogy a községek árverésen adják bérbe az italméréseket. Ezzel regáti mintára a község tulajdonjoga mentek volna át az italmérések, amellyel a nemzeti parasztpárti kormány a községek jövedelmeit akarta fokozni.

A vendéglősök szindikátusának közbelépése megakadályozta azt, hogy a kocsmajogok felfüggesztése március 15-én megtörténjen. Mironescu volt miniszterelnök a törvény végrehajtási

utasításának megjelenéséig felfüggesztette a rendelet végrehajtását. A kormányválság miatt egyebet a szindikátus végezni nem tudott és a tiltakozó nagygyűlés is emiatt szenvedett kése delmet. A szindikátus most 10-re hívta össze a nagygyűlést, amelynek tárgysorozatán elsősorban szerepel a községi italmérési jogok kérdése. Tárgyalja még a közgyűlés az egyéb szeszipari sérelmeket, az adó- és illeték problémáját, azonkívül megválasztja a Bukarestbe készülő delegációt, melynek a kormánytól kell intervenálnia a vendéglősöket érdeklő gazdasági kérdések ügyében. A nagyfontosságú gyűlésre vidékről sok delegátus jelentette be részvételét és a tulhalmozott tárgysorozat arra mutat, hogy a nagygyűlés két napig is elhúzódhatik. A nagygyűlést az ipar és kereskedelmi kamara nagytermében tartják meg.

A spanyol köztársaság programjába vette a zsidók egyenjogúsítását

Spanyol miniszterek nyilatkozatai a zsidókérdésben

Madrid, május 9. Az új spanyol köztársasági kormány leszógezte álláspontját a zsidók állampolgári helyzetére vonatkozólag. A Zsidó Távirati Iroda egyik munkatársa ugyanis a köztársasági kormány megalakulása után fölkereste az igazságügy, a pénzügy és belügyminisztert, akiktől fölvilágosítást kért részint a zsidók állampolgári helyzetéről, részint arról, vajjon az új rezsim lehetővé teszi-e majd a zsidók nagyobbarányu letelepedését. Az új spanyol kormány tagjai kijelentették, hogy legközelebbi rendelet jelenik meg, amely az új köztársasági alkotmány alapján leszögezi az összes spanyol polgárok egyenjogúsítását.

A miniszterek fölhatalmazták az újságírókat annak közlésére, hogy a spanyol kormány egyöntetű elhatározása a zsidókat teljes jogegyenlőségben részesíteni és ezt az elhatározását nyilvánosságra hozza, mihelyt arra mód és alkalom kínálkozik. A beszélgetés folyamán egyébként határozottan megnyilvánult a minisztereknek az a kívánsága, hogy a világ zsidóságát meggyőzzék az új Spanyolországnak a zsidó

nép iránt érzett baráti érzelmeiről. A belügyminiszter kijelentette, hogy az ország gazdasági kereteinek lehetőségei között egy zsidó bevándorlásnak semmiféle akadálya nem lesz.

A miniszterek végül hangsúlyozták, hogy Spanyolország jelenlegi kormánya semmilyen körülmények között nem ellenzi a zsidó nemzeti otthonnak Palesztinába való fölépítését. A probléma beható tárgyalásába azonban nem bocsátkoztak, minthogy a külügyminiszter, akinek részortjába a kérdés tartozik, a beszélgetésnél nem volt jelen.

Az újságíró később fölkereste a munkaügyi államtitkárt, aki alaposan tanulmányozta a zsidókérdést és tisztában volt azzal, hogy a zsidók gazdasági téren mit jelentenek egy erősebb fejlődési tempót igénylő országban. Az államtitkár kijelentette, hogy a zsidók tömeges bevándorlását az országba szívesen látja, mert tudja rólok, hogy kitünő iparosok és kereskedők, józanok és takarékosak, akik az ország gazdasági életét csak föllendíthetik.

Sohse busuljon, hogy kevés a pénze,

mert kevés pénzért is vásárolhat kitünő, jöminőségű háztatási cikkeket, kölnivizet, pudert, szappant, gummiárut stb. a

„CITY“ PARFÜMÉRIÁBAN

CLUJ, Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc ucca) 4 szám

Mivel gyógyul a gonorrhoea

Az alábbiakban értesített olvashatunk, amely sok elkeseredett embernek fog örömet okozni. Ez a hír, amely ma igen sok ember előtt ismeretes, megdönthetetlen. A folyás, a cystitis, a mirigygyulladások és a szűkületek megszüntetésére végre megtalálták a megfelelő orvosságot.

A PAGEOL ma a leghatásosabb fertőtlenítőszer a kankó és annak elfajulásai ellen. A PAGEOL használata a bakteriákat, bárhol is húzódnának meg — a bőr felületén, vagy a szövetszövetekben — megöli és eltávolítja.

A PAGEOL jótékony hatása annyira biztos, hogy Ott dr., a világhírű specialista, Franciaország katonai kórházainak egykori főorvosa azt állítja, hogy a PAGEOL a húgyvese és nemi betegségek egyedüli regeneráló és gyorsan tisztító ellenszere.

A PAGEOL minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

INGYENTÜZIFÁT

még nem kaphat, ellenben 65 lejért házhöz szállít Önnek egy mássa aprított tiszta bükkszász tüzifát a

FISCHER-FATELEP

TELEFON 1300

Strada Enescu 15 (Gyufagyár u.)

Félix

gyógyfürdő!

A világ legolcsóbb fürdője

Kényelmes! Tiszta!

Csodás hatásu természetes hévviz!

Mindenféle reumatikus bántalmak és női bajok ellen. Csonttöréseknél.

Párallan gyógyhatásu

Ujonnán átalakítva és modernül felszerelve.

I. oszt. pensio:

Május hónapban — — — Lei 180

Junius hónapban — — — Lei 200

II. oszt. pensio: — — — Lei 150

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Női, férfi ruhákat szintelenit, fest tisztít

CZINK, Cluj

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Leállottak egyik társuk elbocsátása miatt a budapesti Ganz-gyár munkásai. Budapestről jelentik: A Ganz-vállalat és munkásai között konfliktus tört ki. A cég villamossági, vagon- és hajógyárában abbahagyták a munkát. A munkabeszüntetés 5000 munkást érint. A konfliktus a Bedeaux-rendszer miatt éleződött ki a vagongyár egyik műhelyében, ahol Bog-nár József lakatos munkateljesítménye több napon át állandóan a meghatározott munkamennyiség alatt maradt. Emiatt a gyárvezetőség a lakost elbocsátotta. Bog-nár rábirta a műhely 80 munkását, hogy vállaljanak vele szolidaritást s a többi üzemekben is agítottak hasonló szellemben. Mindhárom gyárból rendben távoztak a munkások.

— Értésítés. Úgyfelem Blum Adolf megvette Diamanstein Dávid üzletét. Felkérem esetleges hitelezőket, hogy 8 napon belül nálam jelentkezzenek, mert később nem veszem tekintetbe. Dr. Wieg-ner Jenő ügyvéd, Reghin.

— Öt nappal meghosszabbítottuk a kiállítás időtartamát, mert fizikai lehetetlenség volt, hogy vasárnapig mindenki eljöhessen. Az érdeklődés óriási, mert a kiállítás nemcsak szépművészetét, hanem a tanít is a tér és forma művészetének gyakorlati alkalmazására. Hatóságaink a legnagyobb előzetes engedéllyel adták meg a szükséges engedélyeket a meghosszabbításhoz és így a kiállítást csak május 15-én, pénteken este zárjuk. Reggel 9-től este 9-ig déli szünet nélkül nyitva tartunk. A husz lejes belépődíjért a hadse- reg és az egyetem kötelelébe tartozók csak 10 lejt fizetnek. „Milyen legyen az otthonom?” kiállítás rendezőbizottsága. (Vármegyeházán).

— Mi a csók? Newyorkból jelentik: Hogy hogyan izlik a csók, arról nagyon eltérőek a vélemények és különben is köz-tudomásu, hogy a csóknak mindig más és más íze szokott lenni. Egy Foulger nevű amerikai professzor nem volt megelégedve ezzel az állapottal és hogy megállapítsa a csók igazi és konkrét ízét, vegyelem-zésnek vetette alá a csókolási folyamat közben kiváló folyadékot. A következő meglehetősen kevés poetikusan eredmény-re jutott: 61 gramm víz, 0,7 gramm tojás-fehérje és globulin, 0,16 gramm nyálka, 0,34 gramm elasztin, 33,2 gramm kollág, 0,332 gramm foszfát, 0,761 gramm zsira-dék, 0,45 gramm konyhasó, 0,04 gramm klorokálium, 0,01 gramm méz és elenyésző mennyiségű magnéziumoxid, vasoxid, alu-miniumoxid és kén. Ebből áll tehát a csók. Az ízet elképzelheti, akinek különö-sen élénk fantáziája van.

Autotulajdonosok

A Kellenberger-féle hengerköszörülő gép az, amivel a Hispano-Suiza, Alfa-Romeo, Daimler, Saurer stb. autógyárak a motorjuk hengereit arra a pontosságra köszörülik ki, ami a zajtalanságot és a nyugodt járást biztosítja. Ezeket csak úgy érhetjük újból el a már használt kosztiknál, ha a javításnál ügyelünk arra, hogy a megváltozott hengereket ezen svájci gyártmányu hengerköszörülő gépen köszörültetjük ki.

Az itten dolgozó hengerköszörülő gépeknek a pontossági határa 2-3 század milliméter, — de ezen Kellenberger-féle gépek ellenben ötzered milliméter — és ezen gépek a pontosságát és a megbiz-hatóságát az is bizonyítja, hogy a fenti autógyárak kizárólag ezen géppel dolgoznak.

Ez vezette arra a cluji SZABÓ JÁNOS AUTOJAVÍTÓ CEGET (CALEA REG. FERDINAND 56. TELEFON 1013.), hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett, nagy anyagi áldozat dacára, egy ilyen Kellenberger-féle hengerköszörülő géppel fejlesztette a már meglévő modern műhelyét, mely bővítéssel az autotulaj-donosok azon érdekeit óajtja szolgálni, hogy a legprecízebb kivitelben és mégis a legolcsóbb árban kaphassák meg pénzük-ért az ellenszolgáltatást.

— Eljegyzés. Rosenberg Hermint Szi-lágyosmlyórol eljegyezte Weiss Nándor Gyulafehérvárról.

— Félteknységében összeszurkálta ve-télytársát. Berlinből jelentik: Carl Bütt-ner 27 éves fiatalember a Grosfranken-furtenstrasse egyik fogadó irodája előtt állott s míg a versenyek eredményét ol-vasta, egy ember rohanta meg. Mielőtt még valamit mondhatott volna, vagy me-nekülni tudott volna, a támadó vadul kezdte a nála levő késsel szurkálni. A szurások az áldozat fejét, hátát és láb-szárát érték. Büttner menekülni próbált, azonban támadója utána futott és tovább szurt, míg végül is összeesett. A járó-kelek, akik a borzalmas jelenetet látták, nem voltak képesek a támadót munkájá-ban megakadályozni, mert ez azzal fenye-gette őket, hogy hasonló sorsra jutnak. A rendőrség a sérültet kórházba szállította, ahol az orvosok megállapították, hogy hat sebet ejtettek rajta. A támadó elmenekült, de néhány óra múlva letartóztatták és ekkor bevallotta, hogy az áldozattal szoros baráti viszonyban élt és csak azóta harag-szik rá, mióta menyasszonyát elcsábította. E gyalázatot akarta megbosszulni és ezért leste meg volt barátját.

— Agyvértődülés, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes Ferenc József keserűviz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudomá-nyos megállapítások megerősítik hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szol-gálatot teszi. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fü-szerüzletben kapható.

— SCAEFFER SYLVESTER. Az artis-tavilágban fogalom a Scaeffe Sylvester neve. Univerzális artistaművészt fém-jelez ez a név, olyant, aki egyformán mes-ter az elegáns búvészetben, céllövészetben, pikturában, zenében s ugyanakkor utol-érhetetlen mint bohóc, táncos, stb. Syl-vester Scaeffe egy külön kis társulattal egy vagon felszereléssel utazik. Vele jön Lilly Krügen, a berlini opera gyönyörű táncosnője is. Sylvester Scaeffe pénte-ken, szombat este 9 órakor s vasárnap d. u. 7 és este 9 órakor lép fel a Szin-körben.

A CFR vezérigazgatóságától

lapzártakor kapjuk az értesítést, hogy az utazási kedvezmény érvényességét május 17-e, vasárnap éjjel 12 óráig meghosszabbította.

Nem kell vásárolni

Önök lakóhelyén katalógust az utazási kedvezményéhez: Ön rendes egész jegy-gyel jön Kolozsvárra és itt veszi meg a menetjegyirodánknál, vagy a kiállítás pénztáránál a

Katalógust

40 lejért és féláru jeggyel utazik vissza Kolozsvárról. „Milyen legyen az ottho-nom?” kiállítás rendezőbizottsága. Az egész jegyet, amellyel Kolozs-várra jön, őrizze meg és ne adja le az állomási portásnak!!

— Shaw szenzációs beszédben oktatta ki az újságírókat kötelességükről. Lon-donból jelentik: Az angol fővárosba vis-zsátért Bernard Shaw az újságíró egye-sület reggelijén beszédet intézett az egy-begyűltehez, melyben figyelmeztette a sajtó embereit, hogy igyekezzenek együtt-haladni az idő haladásával. Hibául róta fel az újságíróknak, hogy a német-osztrák vámegegyezmény és gazdasági egyesülés ellen írnak, mintha olvasóközönségük ki-zárólag multba sülyvedt, álmos város-kákban élő előregedett nevelőkből reg-rutálódnék. Shaw hangoztatta, hogy az angol olvasók már látják, hogy Német-ország és Ausztria egyesülése szükségs-zerű elkövetkezés és ha a publicisták to-vább is hagyják maguk felett az időt nyom nélkül elsuhanni, a sajtó el fogja veszteni a közvéleményt irányító hatal-mát.

— A repülőgép, száguldó autó korában jó idegekre van szükség. Az idegeket erő-síti, az izmokat acélozza a reggelihez és uzsonnához 2 kávéskanál Ovomaltine.

— Zátonyra futott hajó. Newyorkból jelentik: A Berangaria óriásgőzös a newyorki kikötő előtt Coney Izlandnál megfeneklett. Vonatgözösök azonnal a hajó segítségére siettek, de a legközelebbi dagályig úgy látszik nem sikerült a gő-zöst bevontatni a kikötőbe. Az utasok biztonsága nincs veszélyeztetve.

Ne kerülje el a szerencsét!

Már egyetlen egy sorsjeggyel nyerhető:

Jutalom: **12.500.000** Főnyeremény: **7.500.000**

Az összes sorsjegy fele okvetlen nyer. Rendeljen még ma!
A húzás már 1931 máj. 19-én kezdődik

SORSJEGYÁRAK:

Egész 1200 lei, fél 600 lei, negyed 300 lei

Fritz Dörge bank, Wien
I.K. Kärntner Strasse 43.

— Elveszett 7-én este a Magyar Szin-közben a Jabotinszky előadás alatt egy piros férfi bőrtárcs egy nagyobb összeg-gel és fontos iratokkal. Megtaláló vagy nyomravezető jelentkezzen az Uj Kelet kiadói hivatalában, hol jutalomban részes-sül.

— Dr. Blau Lajos hetvenéves. Buda-pesről jelentik: Dr. Blau Lajos, a buda-pesti rabbiképző-intézet rektora a napok-ban töltötte be hetvenedik életévét. Az Izraelita Magyar Irodalmi Társaság eb-ből az alkalomból diszülést tartott, ame-lyen melegen ünnepelték a kiváló tudóst. Dr. Blau Lajos a gömörmezei Putnokon született 1861-ben. A pozsonyi jesivát lá-togatta, majd a budapesti rabbiszeminá-riumba iratkozott be. 1889-ben elnyerte ennek az intézetnek egyik tanszékét. Tu-dományos munkássága főleg a talmudi és a talmudot követő kor irodalmi kutató-sait öleli fel. Nagyobb tudományos körö-kön kívül is visszhangra találtak a régi zsidó varázsokról szóló írásai.

URAK!
Egy zefir ing két gallérral **195** Lei
selyem nyakkendővel
Egy angol oxford ing **250** Lei
két gallérral
SZABÓ JENŐ
divat nagyáruházában, CLUJ

— Meghalt dr. Váradi Aurél. Szomba-ton hajnali három órakor meghalt dr. Váradi Aurél, Kolozsvár magyar társa-dalmának egyik legbecsületesebb, legkivá-lóbb tagja. A régi ügyvédgeneráció első-rendű reprezentánsa volt, Kolozsvár leg-híresebb kriminalistája és sokoldalú, nagyképzetségű európeér. Amellett törhe tetlen jellem, akiben ez a tulajdonság meleg érző szívvvel párosult. Fiatal korá-ban kitűnő publicistának ismerték. Egyik megalapítója volt Bartha Miklóssal együtt az Ellenzéknek. A régi magyar politikai életben majdnem mindig ellenzékben áll-ott. Résztvett a város politikájában is és tagja volt a törvényhatósági bizottságnak. Ujabbban inkább csak magyar politikai ügyek felé fordult az érdeklődése. Sok éven át elnöki tanácsosa és ügyvezető-igazgatója volt az országos magyar párt-nak. Néhány héttel ezelőtt Váradi Aurél dr. betegeskedni kezdett és az utóbbi na-pokban állapotja komolyra fordult. Csü-törtökön agyvérzés lépett fel nála, ami-kor orvosai föladtak minden reményt fel-épüléséhez. Dr. Váradi Aurél 1868-ban született Tordán, ahol apja középiskolai tanár volt. Később a család Kiozsvárra költözött, ahol Váradi Aurél az unitárius főgimnáziumban végezte középiskolai ta-nulmányait. Egész életében az unitárius egyház ügyei is állandóan érdekelték. 1924-től kezdve iskolai felügyelő gond-nokká választotta az egyháza, amely Vá-radi Aurél dr.-t az egyház halottjának tekintti. Temetése hétfőn délután lesz.

NAPROL-NAPRA

*
A Journal de Geneve berlini jelen-tése szerint Piscator, a híres német rendező jelenleg az orosz fővárosban tartózkodik, ahol filmet rendez.

*
Courteau északsarki angol kutató Grönlandból hónapok óta nem ad hírt magáról. A napokban Ryiser Larsen norvég pilóta Grönlandba startól az angol eltűntek felkutatására.

*
Susanne Lenglen a professzionistává lett tennis-világbajnoknő ruhaszalont fog nyitni Párizsban.

*
Anglia az elmúlt évben Kanadából 2 millió 463 ezer, Uj-Fundlandból 2 millió 100 ezer és a külföldi államokból 2 millió 442 ezer mázsa újságpapírt imp-portált.

*
Az Egyesült Államokban a napokban helyezték üzembe a bellmorei új rádió-állomást. Az új leadó építése 300 ezer dollárba került. Adóenergiája 50 kilowatt.

*
Rabindranath Tagore tegnap töltötte be hetvenedik életévét. Ebből az alkalom-ból a világ minden részéből kapott üd-vözlő táviratokat.

*
Duplánsült gépipászka kapható: fűszer és élelmiszerüzletekben és a Wald pász-ka-sütődobban, Cluj, Str. T. Vladimirescu 17. (volt Mikes Kelemen u.) Telefon 11-87. Vidékre utánvétellel szállítok. Friss sütes!

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint
Egy pohár rendes világos sör 8 Lei

Ezek a pengék elégítik ki Önt!
ROTBART
ROTBART-LUKUOSA
ROTBART-SONDE-KLASSE
MOND-EXTRA GOLD
ROTBART-FILLA
MOND-EXTRA (LEOLD)
Vezérképviselét: **C. DUISBERG**
Bukuresti I. Str. Carol 3

Ógyul a rhea

...ésítést olvashatunk...
...fog...
...ma igen...
...megdönthet...
...a mirigygyulla...
...megszüntetésére...
...megfelelő orvossá...

...leghatásosabb fer...
...és annak elfajulá...
...használata a bak...
...s húzódnak meg...
...egy a szövetszjek...
...volítja.

...ny hatása annyira...
...a világhírű specia...
...atonai kórházainak...
...állítja, hogy a PA...
...nem betegség...
...és gyorsan tisztít...

...n gyógyszerárba...
...to.

TÜZIFÁT

...ellenben 65 lejért...
...egy mázsa apri...
...asáb tűzifát a

FATELEP

1300
(Gyufagyár us)

ix

ürdő!

legol-ürdője

Tiszta!

asu termé-évíz!

...us bántalmak és...
...sonttőreseknel.

ogyhafásu

...és modernül fel...
...ve.

— Lei 180
— Lei 200
— Lei 150

...ZLET LELKE...
...UJ KELETBEN

K, Cluj

KÖZGAZDASÁG

A romániai ipar helyzete a kolozsvári Ugir jelentésének tükrében

Dr. Böszörményi Sándor ügyvezető igazgató jelentése az Ugir május 10-i közgyűlése előtt

II

Cluj-Kolozsvár, május 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Lapunk tegnapi számában közöltük az Ugir kolozsvári csoportjának ültésén feltárt kérdéskomplexumot, amelyet dr. Böszörményi Sándor, az Ugir főtitkára érdekes tanulmány keretében dolgozott fel. Mai számunkban közöljük a tanulmány második részét.

Az 1930-as évi kormányaink gazdasági kormányzásának harmadik nagy hibája volt, hogy az előbbi pontban felsorolt irrealis intézkedések kiterjesztésével, kidolgozásával, keresztülvitelével úgy el voltak foglalva, hogy nem volt idejük és nem volt idejük azoknak az egyszerű, reális intézkedéseknek a megtételére, a melyeket a csodák helyett komoly termelő munkával előbbre juttatni akaró termelőretek s köztük elsősorban a gyár iparosok, illetve képviselőikben az Ugir szervezete javasoltak és terjesztettek elő a gazdasági szakminisztereknek.

Anélkül, hogy az 1930. év folyamán beindított, de a kormányok passzivitása folytán eredménytelenül végződött Ugir-akciónak csak rövid ismertetését akarunk is adni, felsorolunk itt néhány ilyen Ugir-akciót, melyet mind mi, kolozsvári Ugir indítottunk be s amelyet — amint említettük — a Maniu- és Mironescu-kormányok mind nem tartottak érdemesnek a megvalósításra. Ilyen akciók voltak:

1. A kormány investíciós kölcsönök sikerét már eleve veszélyeztető s csak átmeneti szánásra alkalmas külföldi kis kölcsönök forszírozása helyett vigye keresztül a kormány az állami adminisztráció költségeinek komoly leépítését, illetve a köztisztviselők munkájának a racionalizálását.

2. A rosszul gazdálkodó agráriusok adósságainak konvertálása helyett siesen a kormány az agrártermelés segítségére azzal, hogy elősegíti az agrártermelvények legjobb értékesítését. E célból mindenekelőtt törölje el az összes export-taxákat és biztosítsa olcsó közraktárakat, alacsony szállítási díjakat minden nemű agrártermény részére. Végül a rendelkezésére álló tőkével minden olyan agrárhitelintézet alapításába, mely kifejezetten az agrártermelvények értékesítését finanszírozza.

3. Az iparnak adjon munkát. E célból ne engedje, hogy a közszállítások több mint kétharmadát ma is külföldi cégek teljesítsék. 12 évi késedelemmel csináljon végre egy modern építési törvényt, amelynek alapján a magánépítkezés rentabilissá válik s a jelzálogkölcsönök bevonulása megkezdődhetik hozzánk is. Végül szabaddítsa meg az ipart is az exportakadályoktól, vagyis törölje el az exportvám-taxákat, exportforgalmi adót, CFR vám-irodadíjakat s ne rójjon az exportőrökre szervezkedési kényszer címen újabb terheket.

4. A szeszipart szánja azzal, hogy a szeszadót szállítsa le 30 lejre s ezzel az egyetlen intézkedéssel az illegális szesztermelést irremabilissá téve, a kincstár szeszadóbevételeit emelje fel 200 millióról 2 milliárdra.

A faiparon segítsen azzal, hogy minden export terhét leépíti, hogy az erdők vételárának 20 százalékát kitevő földadót és 8 százalékát kitevő jogilletéket leszállítja, végül, hogy a tervbevetett 600 millió helyett csak évi 150 milliót jövedelmező kommercializált erdőgazdálkodásról lemondva, a kincstári erdőket továbbra is azoknak a szakembereknek a kezébe adja, akiknek szakértelmükön kívül tőkájük is van a racionális kitermeléshez. A bányai ipart szabaddítsa meg a másik autonóm intézménynek, a monopólnak a robbantószer uszorájától, a fémipart pedig, mint par excellence exportipart állítsa talpra még áldozatok árán is. Ha mindezt megteszi, évekre megoldja nálunk a munkanélküliség kérdését s a meginduló munka eredményeképpen előre ki sem számítható mértékben emeli a kincstár bevételeit is.

5. A jó közlekedés lehetőségét teremtsen meg végre az országban. A CFR vezetőit utasítsa, hogy az ország termelési viszonyainak megfelelőleg olyan baremekkel dolgozzanak, amelyek lehetővé teszik az árucikkek nagytávolságokra való elszállítását s ezzel a vasuti forgalomnak az emelését. A közutak fenntartására hivatott hatóságokat pedig helyezze szigorú ellenőrzés alá és állapítsa meg végre, hogy tényleg utjaink rendbentartására és tényleg racionálisan használják-e fel azokat a tekintélyes összegeket, amelyekkel utadók és uttaxák címén hozzájuk a polgárság befizet. Ha az autonóm igazgatóságok ténykedése csak az általuk polgár társaiktól beszédhető közterhek emelésére s nem a rájuk bízott közvagyon racionális adminisztrálására irányult, az összes autonóm pénztárakat, melyek közvagyonot kezelnek, osszlassa fel.

Amint a fentiekből látható, mi, kolozsvári kerületi Ugir, az elmúlt évben is tovább mentünk, mint kötelességünk volt. Helyi ügyeink intézésén és a hivatalos iparpolitika helyes irányba való terelésén túl általános gazdasági politikát is igyekeztünk csinálni és örömmel állapíthatjuk meg, hogy ebben a munkánkban az elmúlt 1930. évben, vagy legalább annak második felében ismét komoly fegyvertársunk akadt központi szervezetünkben, az országos Ugirban.

Legtöbb akciónkat központi vezetőségünkkel karöltve folytattuk le s az Ugir-szolidaritás az elmúlt évben ismét diadalmasodott a parciális érdekek néha mármár fellebből harcában. Nem mi rajtunk mult azért, hogy az 1930-as kormányok szinte minden pártpolitikai ágensre hallgatva cselekedtek s ezzel ipari termelésünk válságát enyhítés helyett még súlyosabbá tették.

Nem akarunk a napjainkban történő tömeges üzembezúrtatásoknak, avagy a legegészségesebb vállalatunkat is mindjobban fenyegető eladósodásnak a várható következményeivel részletesebben foglalkozni.

Egyetlenegy, minden szónál többet mondó statisztikát azonban ideiktatunk jelentésünk végére annak bizonyítására, hogy az eddigi közgazdasági és finanszpolitikát ipari termelésünk tovább már nem bírja el.

A romániai iparosság az 1930. évi mérlegadatokat szerint kb. 70 milliárd lejnyi saját tőkével és kb. 50 milliárd kölcsöntőkével a folyton fokozódó fogyasztási válság folytán már kb. csak 60 milliárd lej értékű készárt tudott elhelyezni s így kitermelni. A 60 milliárdból 10 milliárdnyi nyersanyagérték és 16 milliárdnyi munkabér levonásával kb. 14 milliárdot adóba, vámba, szociális szolgáltatásokba, kb. 5 milliárdot CFR, PTT s más közintézmény javára kellett lefizetnie, további 8 milliárdot a hitelező bankoknak kellett kamat fejében megfizetnie, hogy a megmaradó 7 milliárdból kb. 4 milliárdnyi amortizáció levonása után összesen csak 3 milliárd, tehát a mérleg szerinti saját tőkének átlagosan vett 4 százaléka maradt meg saját üzleti nyereségképpen. Ez más szavakkal annyit jelent, hogy nálunk, ahol a Banca Nationala kamatlába ugyanazon időben 9—10 százalék volt, a dolgozó és termelő ipari tőke több mint fele 1930-ban már deficitel dolgozott s így saját vagyonából fizette az államgépezetet fenntartó közterheket.

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Izsák Arnold novellái és elbeszélései

Ára 80 lej

KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Színház—Mozi

Román Opera műsora

Vasárnap, május 10: Népünnepély.

Hétfő, május 11: Rigoletto. (Olcsó helyárakkal.)

Szerda, május 13: Ernani. (Premier.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Vasárnap d. u. 3, 5 és 7 órákor 10 és 20 lejes helyárakkal: Boldog napok. 20 filmsztár, 50 gyönyörű görli és száz néger táncos az uszó színházban. Rengeteg ének, tánc, zene, mesébe illő kiállítás. Uj Fox-híradó.

Este 9: Boldog napok. 10, 20, 30 lejes helyárakkal.

Hétfő d. u. 3, 5 és 7 órákor 10 és 20 lejes helyárakkal: Az ucca anyyala. (Janet Gaynor és Charles Farrell hatalmas legujabb hangosfilmje, szerelmi regény börtönön, nyomorúságon, cirksuzon, dicsőségen át a boldogság felé.)

Este 9: Az ucca anyyala. (10, 20 és 30 lejes helyárakkal.)

Kedd d. u. 3, 5, 7 órákor 10 és 20 lejes helyárakkal: Az ucca anyyala. (Janet Gaynor és Charles Farrell legujabb nagy hangosfilmje.)

Este 9: Az ucca anyyala. 10, 20 és 30 lejes helyárakkal.

Szerda d. u. 3, 5, 7 órákor 10 és 20 lejes helyárakkal: Az ucca anyyala. (Janet Gaynor és Charles Farrell nagy hangosfilmje.)

Este 9: Az ucca anyyala. 10, 20 és 30 lejes helyárakkal.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Vasárnap, május 10.

Budapest. 9: Hírek, kozmetika. 10: Katolikus istentisztelet. Utána zenekari hangverseny. 15: Grammfón. 16: Rádió gyerekeknek. 16.30: Rádió mezőgazdák számára. 17: Rádió szabadgyetem. 19.10: Dankó Pista emlékhangverseny. Közreműködik Kurina Simi cigányzenekara. — 20.30: A Cigánybáró című operett előadása a székesfehérvári színházból. — Utána Fejes szalonzenekar.

Bukarest. 12.15: Rádió gyerekeknek. — 12.30: Istentisztelet és templomi kar. — 13: Rádiózenekar. 14: Grammfón. — 17: Rádió gazdálkodóknak. 18: Könyvű és román zene. 19.15: Vig rádió. 19.30: Hangverseny a Studióból. 20: Közegészségügyi és népkulturai előadás. 21: Grammfón. 22: Egyházi és népdalok. 23.15: Román zene.

Bécs. 20.50: Román zene. 22: „Nagyapánk idejében“, régi dalok és zenedarabok.

Berlin. 21.30: Puccini „Az arany-nyugat“ c. operája, utána tánczene.

Prága. 21: Fuvószenekar. 22: Népszerű hangverseny. 23.25: Jazz.

Róma. 23: Fall Leó „Dollárhercegnő“ c. operettje.

Varsó. 22.45: Hegedűhangverseny. — 24: Tánczene.

Hétfő, május 11.

Budapest. 9.11: Honvédenekar. 13.05: Rádióházikvartett. 17: Asszonyok órája. 18.25: Gróf Vay Sarolta zongorahangy — 19.20: Német nyelvlecke. 19.50: Pusztay A. népdalokat énekel Petris Jenő cigányzene kíséretével. 21: Mező Ferenc sport-előadása. 21.30: Belgrádi szimfonikus hangverseny, áttétel Belgrádból. Utána grammfón.

Bukarest. 13: Grammfón. 14: Grammfón. 18: Rádiózenekar. 19.15: Hangverseny a Studióból. 20: Tudományos előadás. 21: Grammfón. 21.30: Német nyelvlecke. 22: Kamarazene. 22.45: Zongorahangverseny.

Bécs. 21.30: Belgrádi filmharmónikusok hangversenve. 23.15: Gaudriot-jazz.

Berlin. 22.10: Helyi közvetítés különböző munkaterületekről. Utána tánczene. Milánó. 20.10: Vegyes zene. 22.40: Zongorahangverseny.

Róma. 20.50: Grammfón. 21.30: Olasz áriák.

Varsó. 21.30: Belgrádi filmharmónikusok. 23.15: Grammfón. 24: Tánczene.

Apró hirdetések

Önállóan dolgozó varróleányok felvételnek. Cim a kiadóban.

Anyá! Miért nem irsz. Nyugtalanok vagyunk. Csokol Olga.

Özvegy zsidó urinő helyben, vagy vidékre elmenni házvezetőnőnek, vagy a gyermekek mellé. Szives megkereséseket kérem „Anyahelyettes“ jelígre a kiadóba.

Kiadó azonnalra olcsón, szép portálóg üzlethelyiség volt. Széchenyi tér 39. sz. Háztulajdonosnál.

Kiadó azonnalra egy két szoba konyha, fürdőszobás lakás. Str. Paris (Papp ucca) 36. szám.

Keresek német tanuláshoz egy partnert. Tanárnőm bécsi nő és kitűnő módszerrel, olcsón tanít. Cimeket a kiadóba kérem leadni.

Kóser vegetárius étterem! Rendkívül inletes ételek. Figyelmessé szolgálja. Vaj és tejtermékek saját készítményeim Schwartz Ignác. Cluj, Calea Regala

4 szobás lakás kiadó azonnal a vashid mellett lévő Babos palotában. Házmester. Ügynökök: férfiak vagy nők, kik ötezer lejig garanciát nyújthatnak, privát felek látogatására felvételnek napi kereset 300—500 lej. Cim a kiadóban.

Bármilyen elhelyezkedést, illetve foglalkozást keres, és esetleg házasság, vagy beházasodás által is, több nyelven beszélő, szellemes és jó jellemű, minden téren ügyes és megbízható fiatalember. Szives megkeresését kérem „diszkretioz tositva“ jelígre a kiadóhivatalhoz.

Házasságközvetítő „Megbízható“ jelígre kerestetik. Ajánlatok az „Uj Kelet“ kiadójába kéretnek.

„PAZA DE NOAPTE“ S. A. R. Bucuresti, Str. Antim 42. keres néhány elsőrangú akvizitort Kolozsvár részére, magas fixum és jó provizio ellenében. Komoly és szorgalmas uraknak biztos állás kínálkozik. Ajánlatok kor és eddigi tevékenység megjelölése mellett Kende Lipót ur. Calea Regele Ferdinand 35. (Uraná palota) címére kéretnek.

Benősülne jölvédelmező üzletbe, vagy vállalatba. 32 éves, izr. érettségizett abszolút kereskedőmíg képzett fiatalember. Csakis jobbmodu családok ajánlatát. „Komoly“ jelígre kérem az „Uj Kelet“ kiadójába.

Olcsó Balzac és Dickens könyvek

Balsac: Kispolgárok I—IV. kötet 125
Balsac: Goriot apó I—II. kötet 70
Dickens: Pickwick Klub I—IV. kötet 130
Dickens: Odon ritkaságok boltja I—II. kötet 77
Dickens: Nagy várakozások I—II. kötet 793 oldal 300

Az Athen eum olcsó könyvek

Földi Mihály: Hamlet királykisasszony 264 oldal 51
Mereskovszki: Örök utitársak 448 oldal 102
Pourtales: Liszt Ferenc élete 248 oldal 68
Pirandello: Forog a film 220 oldal 68
Sztinyai Zoltán Aranykarika (füzve) 54
Sztinyai Zoltán: Aranykarika kötve 84
Sinclair Lewis: Wrenn urunk füzve 54
Sinclair Lewis: Wrenn urunk kötve 84
Julien Green: Adrienne füzve 54
Julien Green: Adrienne kötve 84

Kaphatók az az UJ KELET könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett (bélyegben is), vagy utólagos vétel.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉRE

XIV. ÉVF. Cluj—Kolozi május 5691

Az Uj Kelet és Cikk forrás Kézír megő.

Levél

Ön két kérdéfeleletet. Engedjé városság előtt kérdéseire, egyre leghamarabb Ön bizonyára sokan ezeket a kérdéseket elég idejük, vagy juttassák illetékeseknek.

Az Ön első kérdésére az Országos listákat olyan módon lakosság alacsony már eleve kizárt, akár egyetlen parlamentbe.

Ennek a kérdésnek és plauzibilitás nem ismerik a választó, azonban végül vénynek paragrafkapjuk rá a feljogi törvényünk, nalizmus elvén és san leadott szavazatok, hogy az egyes pártok kapnak és nek képviselve a hogy valamely párt se lehet jusszon hogy az egész ország szavazatoknak leérje. Az a párt meg az össz-szavazatok nem lehet képv.

Az 1927 évi választások példál 2 millió adtak le s ennél legalább 56 ezer szavazatok, hogy a figyelembevételek alig néhány miatt estek el a dával Averescu 55 ezer szavazatot elérték az 53 ezer érték el az össz-szavazatok, nem juthat

Ezekből az admiért szükséges listákat felállítanak ahol a jelöltek sem lehet a megtojogi rendszerű hogy ne hagyjuk zsidó szavazatot a szavazatok szám eléréséhez sok alkalmával millióval több elé járulni s így 30 ezer szavazatot hogy képviselőj mentbe. Teljesadják le ezeket Hunyad megyét vazat épp úgy a elkönyvelve, min

Számon kell t zsidó szavazatok rancsává kell t döntő napokban tisztában legyen den zsidónak, a zart falai mögétalan éppen az dönteni, vajjon mentben lesz-e goknak és zsidó az ő szavazatán következő parl nem-e lesz néma zsidóság, védtel